

Karar Sayısı : 2017/10749

10 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan ekli "Türkiye-Katar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi 6. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 31/7/2017 tarihli ve 12636272 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 15/8/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

B. BOZDAĞ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı

R. AKDAĞ

Başbakan Yardımcısı

H. ÇAVUŞOĞLU

Başbakan Yardımcısı

A. GÜL

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

J. SARIEROĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

O. A. BAK

Gençlik ve Spor Bakanı

A. E. FAKİBABA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TUFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. KURTULMUŞ

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

N. CANIKLI

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

A. DEMİRCAN

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

**TÜRKİYE-KATAR EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ
KARMA KOMİTESİ 6. DÖNEM TOPLANTISI
MUTABAKAT ZAPTI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında 11 Mart 1985 tarihinde imzalanmış olan "Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması"nın 9. maddesi çerçevesinde oluşturulmuş olan Türkiye-Katar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi (ETİKK) 6. Dönem Toplantısı, 23-24 Ekim 2016 tarihlerinde Doha'da uzmanlar düzeyinde, 10 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da Bakanlar düzeyinde gerçekleştirilmiştir.

Türk heyetine Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek ve Katar heyetine Katar Devleti Ekonomi ve Ticaret Bakanı Sayın Şeyh Ahmed Bin Jassim Bin Mohammed Al Thani başkanlık etmiştir.

Heyet listeleri sırasıyla Ek-I ve Ek-II'de yer almaktadır.

Karma Komite'nin müzakereleri, iki ülke arasındaki yakın, kardeşçe ve sıcak ilişkileri yansıtan karşılıklı anlayış ve işbirliği ortamında gerçekleştirilmiştir.

Türk Tarafı, Katar'ın 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilmiş olan hain darbe teşebbüsü sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Türk Halkına destek veren ilk devletlerden biri olduğunu belirterek, Türk halkının iradesine karşı yapılmış bu menfur kalkışma karşısında Katar'ın Türk Halkı ile dayanışma içinde olmasından duyduğu minnettarlığı ifade etmiştir.

Taraflar, Türkiye ve Katar arasında karşılıklı yatırımların ve ticari ilişkilerin teşvik edilmesinin yanı sıra, daha güçlü ticari ve ekonomik bağlar geliştirilmesinin iki ülkenin ortak hedefi olduğunu ifade etmişlerdir. Taraflar ayrıca, ilgili alanlarda ikili ekonomik işbirliğini genişletmenin ve çeşitlendirmenin yol ve yöntemlerini ele almışlardır.

Türkiye-Katar Karma Komitesi 6. Dönem toplantısının gündemine uygun olarak, aşağıdaki kararlar ve tavsiyeler benimsenmiştir.

Bölüm I

TİCARET VE YATIRIM İLİŞKİLERİ

1. Ticaret ve Sanayide İşbirliği

Taraflar, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerinin daha da geliştirilmesinin önemini vurgulamışlar ve ikili ticaret hacmini ve yatırımları artırmak ve ekonomik ilişkilerini çeşitlendirmek için mümkün olan her çabayı göstermek hususunda anlaşmışlardır.

Türk Tarafı, ekonomisinin çeşitlendirilmesine dair Katar 2030 Ulusal Vizyonu hedeflerine ulaşması hususunda, Katar'a her türlü desteği sağlamaya hazır olduğunu ifade etmiştir.

Türk Tarafı, Katar Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı'na iki Bakanlık arasında uzmanlık ve bilgi değişimi sağlayacak kurumsal bir işbirliği aracı olarak bir eşleştirme programı oluşturma önerisini açıklamıştır. Türk Tarafı, talep edilmesi halinde ayrıntılı bir teklif sunacaktır.

Taraflar, elektrikli aletler, ahşap ve mobilya, otomotiv ve yedek parçaları, yapı malzemeleri (demir-çelik, plastikler, elektrik devreleri), gıda işleme ve paketleme makineleri, tıbbi gereçler, ilaçlar, hazır giyim, hijyenik kağıt ürünleri ve temizlik malzemeleri gibi alanlarda yenilikçi teknoloji transferinin ve sektörel işbirliğinin önemini vurgulamışlardır.

Türk Tarafı, "lonca.gov.tr" adında yeni bir hükümet portalının yabancı şirketler, yatırımcılar ve araştırmacıların faydalanması amacıyla Türkiye'deki sanayi sektöründeki işletmeler ve bunların ürünleri hakkında kapsamlı bilgi sunduğu hususunda Katar Tarafını bilgilendirmiştir.

2. Yasal Çerçeve

Taraflar, aşağıda belirtilen anlaşmalar ve Mutabakat Zabıtları hususunda ilerleme kaydetmek için birlikte çalışmayı kararlaştırmışlardır.

a) Türkiye ile Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi (KİK) arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA)

Türk Tarafı, Türkiye ve KİK arasında mümkün olan en kısa sürede bir STA tesis etme amacıyla, 2009 yılındaki dördüncü turdan bu yana işlemeyen STA sürecinin yeniden canlandırılması için Katar tarafının desteğini talep etmiştir. Türk Tarafı, 13 Ekim 2016 tarihinde Riyad'da gerçekleşen Türkiye – Körfez İşbirliği Konseyi Ortak Stratejik Diyalog 5. Bakanlar Toplantısı sırasında Katar'ın, Türkiye – KİK STA'sının yeniden başlatılmasına yönelik olarak verdiği destekten dolayı memnuniyetini belirtmiştir.

b) Türkiye-Katar TEOA

Taraflar, Ticari ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması'nın (TEOA) istişarelerine başlanması ihtiyacının altını çizerek, ilk toplantının Aralık 2016'da Ankara'da yapılması hususunda anlaşmışlardır.

c) Türkiye Cumhuriyeti Türk Standardları Enstitüsü (TSE) ile Katar Genel Standardizasyon Teşkilatı (QS) arasında Mutabakat Zaptı

Türk Tarafı, Türk Standardları Enstitüsü (TSE) ile Katar Genel Standardizasyon Teşkilatı (QS) arasında mevcut olan Mutabakat Zaptı'nın, standardizasyon ve uygunluk değerlendirme alanlarındaki yeni gelişmeler ışığında tekrar gözden geçirilmesine hazır olduğunu ifade etmiş ve bu kapsamda Katar tarafına bir taslak metin sunmuştur. Katar Tarafı metni ilgili kurumlara iletmeyi ve en kısa sürede cevap vermeyi taahhüt etmiştir.

3. Yüksek Stratejik Komite

Taraflar, 19 Aralık 2014 tarihinde kurulmuş olan Yüksek Stratejik Komite'nin önemini kabul etmişlerdir. Taraflar, 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da gerçekleştirilmiş olan ilk Toplantının sonucundan duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Taraflar Yüksek Stratejik Komite çalışma grubunun yoğun çabalarını ve 5 Eylül 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen yüksek düzeyli memurlar toplantısının sonucunu memnuniyetle karşılamışlardır. Taraflar, Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite ikinci toplantısı sırasında imzalanacak olan aşağıdaki Mutabakat Zabıtları için birlikte çalışmak konusunda anlaşmışlardır.

a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Fuarlar Düzenlenmesi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı

Taraflar, Fuarlar Düzenlenmesi Alanında İşbirliği' Mutabakat Zaptının önemini vurgulamışlar ve bunu Yüksek Stratejik Komite sırasında imzalamak hususunda anlaşmışlardır. Taraflar, Türkiye'de ve Katar'da düzenlenen fuarlara dair işbirliği ve bilgi değişimi yapmaya mutabık kalmışlar ve bu fuarların içerik ve programlarına dair bilgi paylaşılması hususunda anlaşmışlardır.

b) Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü ile Katar Ekonomi Bölgeleri Şirketi arasında Mutabakat Zaptı

Taraflar, Serbest Bölgeler/Ekonomi Bölgeleri Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının tamamlanmasından memnuniyet duymuşlar ve Yüksek Stratejik Komite sırasında imzalanmasına karar vermişlerdir.

Taraflar, daha ileri işbirliği fırsatları bulmak ve bunlardan yararlanmak adına bu Mutabakat Zaptının, uzmanlık değişimi, tecrübe ve iyi uygulamaların paylaşılması, eğitim kursları, konferanslar, firmalar ve uzman heyetler arasında karşılıklı ziyaretler düzenlemesi yoluyla, serbest bölgelerin stratejik gelişimi, başarılı serbest bölge tasarımı, işletme ve geliştirme modelleri, serbest bölgelere/ekonomi bölgelerine yeni yatırımlar çekilmesi ve teknoloji transferi için yapısal modeller gibi alanlarda işbirliği için sağlam bir temel oluşturacağını kaydetmişlerdir.

Taraflar, Katar ekonomi bölgelerindeki Türk firmalarının ve Türk serbest bölgelerindeki Katarlı firmaların yatırım ve faaliyetlerini destekleme yönündeki güçlü kararlılıklarını ifade etmişlerdir.

c) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilere İstinaden Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ve Vergi Kaçakçılığının Engellenmesi Anlaşması

Taraflar, Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması'nın müzakerelerinin sonuçlanmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişler ve bu Anlaşmanın Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite ikinci toplantısı sırasında imzalanması hususunda mutabık kalmışlardır.

d) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı

Taraflar, Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının önemini kabul etmişler ve bu Mutabakat Zaptının Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite ikinci toplantısı sırasında imzalanması hususunda mutabık kalmışlardır.

e) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Katar Kalkınma Bankası (QDB) arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı

Taraflar, ekonomik ilişkilerinde KOBİ'lerin vazgeçilmez rolünü vurgulamışlardır. Taraflar, Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Katar Kalkınma Bankası (QDB) arasındaki karşılıklı işbirliğini güçlendirmenin önemini altını çizmişler ve 2 Aralık 2015 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı hususundaki memnuniyetlerini belirtmişlerdir. Taraflar, anılan Mutabakat Zaptını etkin hale getirmek için Yüksek Stratejik Komite sırasında bir Eylem Planı sonuçlandırmayı ve imzalamayı kabul etmişlerdir.

f) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Gümrük Konusunda İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

Taraflar, Gümrük Konusunda İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması taslak metni üzerinde müzakerelerin tamamlanmasını memnuniyetle karşılamışlar ve Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komitesi'nin ikinci toplantısı öncesinde mutabakata vararak ve metin üzerindeki son işlemleri tamamlayarak anılan anlaşmayı imzalamaya karar vermişlerdir.

g) Türkiye Cumhuriyeti'nde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile Katar Devleti'nde Katar Merkez Bankası arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı

Taraflar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Katar Merkez Bankası arasında İşbirliği Mutabakat Zaptına ilişkin istişarelerin son aşamaya gelmesinden duydukları memnuniyeti belirtmişler ve bu Mutabakat Zaptının Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite ikinci toplantısı sırasında imzalanması yönündeki isteklerini ifade etmişlerdir.

h) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Sağlık ve Tıbbi Bilimler alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı

Taraflar, sağlık alanındaki işbirliğini güçlendirmek amacıyla, Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komitesi'nin ikinci toplantısı sırasında Sağlık ve Tıbbi Bilimler Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalamaya karar vermişlerdir.

4. Özel Sektör İşbirliği

Taraflar, özel sektörleri arasında yakın temas ve güçlü bir etkileşim tesis edilmesine yönelik olarak güçlü kararlılıklarını belirtmişlerdir. Bu kapsamda, Taraflar, iki ülkenin iş adamlarını bir araya getirme hususunda temel platformlardan birini oluşturan fuarların önemini vurgulamışlardır.

Taraflar, özellikle Türk tarafının tecrübe ve teknoloji sahibi olduğu KOBİ'ler alanında iki ülke iş adamları arasındaki asli işbirliği mekanizmalarının gözden geçirilmesi ve güçlendirilmesi için, Katar Ticaret Odası ile Türk muhatapları arasında imzalanan Mutabakat Zabıtlarının etkinleştirilmesine devam etmenin önemini kabul etmişlerdir.

Taraflar, "Türkiye-Katar Ekonomik Forumu"nu 2017 yılının ilk çeyreğinde İstanbul veya Doha'da düzenlemeye karar vermişlerdir. Söz konusu Forum sırasında ortak sektörel faaliyetler gerçekleşecektir.

5. Çok Taraflı İşbirliği Platformları

a) İİT (İslam İşbirliği Teşkilatı) İçi Ticaret

Taraflar, İİT (İslam İşbirliği Teşkilatı) içi ticaretin önemini vurgulamış ve temel önceliklerinden biri olan üye ülkeler arası ticaretin artırılmasına dair yeni İSEDAK stratejisine tam destek vermişlerdir.

Taraflar, İİT Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi'nin (TPS-OIC) daha fazla gecikmeden tamamıyla işler hale getirilmesini sağlamak amacıyla İİT üyesi ülkeler arasında gerekli yasal ve idari iç tedbirlerin tamamlanmasının hızlandırılması için birlikte çalışmak konusunda anlaşmışlardır.

Bu kapsamda Türk Tarafı, Körfez İşbirliği Konseyi Sekretaryasının, güncellenmiş taviz listelerini İSEDAK Koordinasyon Ofisine iletmesinin teşvik edilmesi hususunda Katar'ın desteğinden memnuniyet duyduğunu ifade etmiştir.

Türkiye Katar'ı, 23-24 Kasım 2016'da İstanbul'da gerçekleştirilecek olan İSEDAK 32. Bakanlar Konferansı'na katılım sağlamaya davet etmiştir.

b) Türkiye ve Arap Ligi Devletleri Ekonomi, Ticaret ve Yatırım Bakanları Toplantısı

Taraflar, 19-20 Nisan 2015 tarihlerinde Kuveyt'te gerçekleştirilmiş olan Türkiye ve Arap Ligi üyesi ülkelerin Ekonomi, Ticaret ve Yatırım Bakanları arasındaki İkinci Toplantı'nın sonuçlarını memnuniyetle karşılamışlardır. Taraflar ayrıca, Türkiye ve Arap Devletleri Ligi arasındaki diyalogun güçlendirilmesi amacıyla bu gibi toplantıların devam etmesinin önemini kaydetmişlerdir.

Türk Tarafı, Üçüncü Bakanlar Toplantısı'nın 2017 yılının ikinci yarısında Türkiye'de gerçekleştirilmesine yönelik isteğini ifade etmiştir.

c) Dünya Ticaret Örgütü

Taraflar, kurallara dayalı, açık ve şeffaf bir çok taraflı ticaret sistemin teşvikine yönelik kararlılıklarını ve Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) bu sistemin omurgası olarak oynadığı önemli rolü teyit ederek, çok taraflı ve bölgesel platformlarda devam eden işbirliklerini güçlendirmek hususunda anlaşmışlardır.

Taraflar, 15-18 Aralık 2015 tarihlerinde Nairobi'de gerçekleştirilmiş olan DTÖ Onuncu Bakanlar Konferansı'nın sonuçlarının önemini vurgulayarak, "Nairobi Paketi'nin uygulanmasının öneminin altını çizmişler ve Doha Kalkınma Gündemi'nin neticelendirilmesine verilen desteğin daha ileri götürülmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, 2013 yılında Bali'de sonuçlandırılan DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın (TKA) yürürlüğe konmasına etkin olarak destek verdiklerini ifade etmişlerdir. Türk Tarafı, Türkiye'nin TKA'yı onayladığı ve onay belgesini 16 Mart 2016 tarihinde DTÖ'ye teslim ettiği hususunda Katar tarafını bilgilendirmiştir.

6. Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri

Taraflar, müteahhitlik ve hizmet sağlayıcılar alanlarında yeni teknolojilerin uygulanmasına ilişkin teknik bilgi ve en iyi uygulamaların paylaşılması ve bu alanlardaki ve üçüncü ülke pazarlarındaki mevcut fırsatlardan yararlanmak amacıyla özel sektörlerinin düzenli temaslar kurmaya teşvik edilmesi konusunda anlaşmışlardır.

Bu kapsamda, Taraflar, önde gelen teknik müşavirlik firmalarından müteşekkil Türk Heyetinin 2016 Mayıs ayında Katar'a gerçekleştirdiği ziyaretten duydukları memnuniyetlerini kaydetmişler ve bu gibi heyet organizasyonlarının sektörde işbirliğinin daha da geliştirilmesinin yolunu açacağı ve işbirliği için yeni fırsatlar oluşturacağı altını çizmişlerdir.

Bu bağlamda, Taraflar Türk müşavirlik şirketlerini şehir planlaması ve mekânsal gelişim alanlarında Katar pazarına tanıtmak ve gelecek projelerde bunların tecrübesini kullanmak için gerekli çabayı sarf etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Türk Tarafı, son dönemde Katar'da Türk firmalarınca demiryolları, havalimanları, metro ve karayolları alanları dahil olmak üzere üstlenilen saygın müteahhitlik projelerinin sayısındaki artışın, işbirliğini geliştirmek için yukarıda değinilen çabaların göstergesi olduğunun altını çizmiş ve Katar'ın ekonomik kalkınmasını desteklemek için daha fazla proje üstlenmeye hazır olduklarının ifade etmiştir.

Türk Tarafı, 2022 Dünya Kupası Organizasyonu için Katar'a her türlü desteği sağlamak yönündeki isteğini belirtmiştir.

7. İkili Yatırımlar

Taraflar, ülkelerinin yanı sıra Orta Asya, Orta Doğu ve Afrika gibi üçüncü pazarlardaki ortak ticaret ve yatırım fırsatlarını belirlemek amacıyla, Türk ve Katarlı iş çevreleri arasında daha fazla işbirliğini teşvik etmek hususunda anlaşmışlardır.

Taraflar, yatırım fırsatları hakkında kamu ve özel sektörlerini bilgilendirmek amacıyla karşılıklı ziyaretler yapılması ve yatırım konferansları düzenlenmesi konularında anlaşmışlardır.

Türk Tarafı, 26 Ağustos 2016 tarihinde Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi'nin Kurulmasına Dair Kanunun çıktığını kaydetmiştir.

Türk Tarafı, Türkiye'deki doğrudan yatırım ve ortak teşebbüs imkanlarının araştırılması hususunda Katar Yatırım Otoritesi'ne bilgi sağlamaya hazır olduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede Türk Tarafı, Türkiye'deki ve üçüncü ülkelerdeki yatırım projelerini paylaşacaktır. Bu kapsamda, Katar tarafı, bu gibi fırsatlar üzerinde çalışmaya hazır olduğunu açıklamıştır.

Gayrimenkul yatırımlarının ilişkilerindeki önemli rolünün altını çizerek, Taraflar, bu alanda daha fazla işbirliği yapılması konusunda anlaşmışlardır. Türk Tarafı, Nisan 2012'den bu yana yabancı yatırımcıların karşılıklılık hükmünün sınırlamaları olmaksızın gayrimenkul alabildiklerine dikkat çekmiş ve Katar firmalarını Türkiye'deki gayrimenkul sektörüne yatırım yapmaya davet etmiştir. Türk Tarafı ayrıca, yabancıların gayrimenkul yatırımlarına ilişkin oturma izniyle ilgili kanunların belgelerine yönelik Katar Tarafına bilgi vermiştir.

Bölüm II

EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ

1. Ticari İşlemlerin Kolaylaştırılması

Taraflar, mal ve hizmetlerin ikili ticaretiyle işgal eden işletmeler lehine bürokratik prosedürlerin basitleştirilmesi hususunda anlaşmışlardır.

2. Standardizasyon, Akreditasyon ve Metroloji

Taraflar standardizasyon, uygunluk deęerlendirmesi, akreditasyon, metroloji ve kalibrasyon alanlarında iřbirlięini geliřtirme hususunda mutabık kalmıřlardır.

Türk Tarafı, helal standartları, sertifikasyon ve akreditasyon konularında, uluslararası alanda İřlam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) bünyesinde birlikte hareket etmenin öneminin altını çizerek, Katar'ı Enstitü'ye üye olmaya davet etmiřtir.

Katar Tarafı, Katar Genel Standardizasyon Teřkilatı'nın (QS), yetkili ulusal standardizasyon otoritesi olarak, İT ülkeleri arasındaki iliřkileri güçlendirmeye yönelik bir adım olarak, SMIIC'in özellikle Helal Gıda ve Helal Sertifikasyonu dahil olmak üzere helal alanındaki çeřitli faaliyetlerini geliřtirmeye ve desteklemeye yardım etmek için halen SMIIC üyelięini elde etme süreci içinde olduęunu vurgulamıřtır.

Türk tarafı, TÜBİTAK-UME ile Katar Genel Standardizasyon Teřkilatı'nın (QS), metroloji, kalibrasyon, ölçme sistemleri ve kalite kontrol alanlarında ařaęıdaki konularda iřbirlięi yapmasını önermiřtir:

- İkili karřılařtırmalar,
- Personel eęitimi ve deęiřimi,
- Metroloji cihazlarının/araçlarının geliřtirilmesi,
- Metroloji alanında ortak arařtırma projeleri, ortak toplantılar ve konferansların düzenlenmesi, izlenebilirlik saęlanması.
- Standardizasyon, metroloji ve uygunluk ile ilgili güncel bilgi deęiřimi.

Katar Tarafı, Türk Tarafına, Körfez Standardizasyon Teřkilatı (GSO)'nın ulusal üyesi olan Katar Genel Standardizasyon Teřkilatı ile iřbirlięinin güçlendirilmesini de saęlayacak olan, TSE'yi Körfez Arap Devletleri İřbirlięi Konseyi Standardizasyon Teřkilatı (GSO) ile imzalanan Mutabakat Zaptının aktif hale getirmeye davet etmesini önermiřtir.

3. Finans ve Bankacılık

Taraflar, Katarlı Bankaların Türk finans pazarına olan ilgilerinden duydukları memnuniyetlerini ifade etmiřler ve Katarlı Bankaların Türk finans pazarına girme hususundaki ilgileri konusunda somut adımlar tatbik edilmesi için yol ve yöntemler bulmak amacıyla toplantı düzenlenmesi hususunda anlařmıřlardır.

Taraflar, İřlami Likidite Yönetim řirketi (İİLM) ve İřlami finans ile ilgili konularda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Katar Merkez Bankası (QCB) arasında yakın iliřki kurulmasını teřvik etmeye karar vermiřlerdir.

Türk Tarafı, TCMB'nin Doha'da 2016 yılı sona ermeden faaliyete geçecek bir irtibat bürosu kurulması için süreci bařlattıęını ve Türk diplomatik misyonu kadrosuna bir ekonomi müřaviri atadıęını belirtmiřtir.

Katar Tarafı, Türk Tarafının İslami finans alanlarında işbirliğini güçlendirmek ve tecrübe ve bilgi paylaşımı yoluyla taraflar arasında yatırımları harekete geçirmek amacıyla Türkiye ve Katar arasında bir İslami Finans Grubu kurulması teklifini not etmiş, ayrıca Türk Tarafı, girişim sermayesi fonları gibi diğer yatırım fonlarından bir portföy oluşturmak ve bu portföyü yöneten veya bunu yatırım stratejisi olarak benimseyen "fonların fonu"na kaynak aktarımını sağlamak için "fonların fonu"nu oluşturmuş olduğunu bildirmiştir.

4. Enerji

Taraflar, LNG alanında karşılıklı çıkarlarına uygun bir şekilde işbirliğini geliştirme yönündeki niyetlerini bildirmişlerdir.

Taraflar, kamu ve özel enerji şirketlerini veya kurumlarını her iki ülkede özellikle yenilenebilir enerji ve doğal gaz yatırım yapmaları yönünde cesaretlendirmek konusunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, yeni ve yenilenebilir enerji gelişimi, stratejileri ve politikalarında tecrübe paylaşımı yapmaya istekli olduklarını ifade etmişlerdir.

5. Tarım

Taraflar, karantina ve veterinerlik alanlarında, organik tarım, tarımsal pazarlama, balık üretimi, farkındalık programları, biyoteknoloji vs. dahil olmak üzere tüm tarım alanlarında (bitki yetiştirme, canlı hayvan, balıkçılık) işbirliği yapmak konusunda anlaşmışlardır.

Taraflar, tecrübe/uzmanlık değişimi ve iki ülke arasında ziyaretler ile tarım sektörü personeli için ortak eğitim programları düzenlenmesinin yanı sıra her bir ülkede uygulanan deneyim, faaliyet ve tarımsal projelerde kullanılan ve uygulanan en iyi tekniklere atfen iki ülke uzmanları arasında araştırma, bilgi ve deneyim paylaşımını vurgulamışlardır.

Her iki Taraf TİGEM ve Hassad Gıda arasındaki işbirliği ihtiyacını yinelemişlerdir. Bu kapsamda Taraflar, Hassad Gıda uzmanlarının 2016 Mart ayında Türkiye'yi ziyaret etmelerinden ve iki kurum arasındaki işbirliğini derinleştirmeye olan ihtiyacı vurgulayan niyet beyanının imzalanmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir. Taraflar ayrıca TİGEM ve Hassad Gıda uzmanlarının tarımsal konularda gelecek işbirliği projelerinin belirleneceği bir toplantı gerçekleştirilmesi üzerinde anlaşmışlardır.

6. Turizm

Taraflar, Katar Turizm Ajansı'nın (QTA) ikili turizm ilişkilerini güçlendirmeye yönelik olarak İstanbul'da temsilcilik açmasını memnuniyetle karşılamışlardır

Taraflar, uzman ve bilgi değişimi yoluyla turizm eğitimi alanında işbirliğini geliştirmek hususunda mutabık kalmışlar ve her iki ülkede turizm sektörüne yönelik çalıştaylar ve bilgilendirme turları düzenlemeye karar vermişlerdir.

Taraflar ayrıca, turizm istatistiklerinin/belgelerinin paylaşımı ve uzman deęişiminin teşvik edilmesi konusunda anlaşmışlardır.

Taraflar, her iki ülkede turizm talebinin artırılması amacıyla gazetecilerin, medya mensuplarının, film ekiplerinin, tur operatörlerinin, havayolu firmaları temsilcilerinin ziyaretlerinin teşvik edilmesi konusunda anlaşmışlardır.

7. Sosyal Güvenlik ve Çalışma

Türk Tarafı, Katar'daki Türk işçilerin durumunu ele almak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Katar Devleti İdari Kalkınma, İşgücü ve Sosyal İşler Bakanlığı temsilcileri arasında Ortak Komite düzenlenmesini teklif etmiştir. Katar Tarafı, Ortak Komiteyi Aralık 2016'da Ankara'da veya Türk Tarafınca belirlenecek bir tarihte gerçekleştirmeye hazır olduğunu ifade etmiştir.

8. Sağlık

Taraflar, sağlık turizmi alanında işbirliği ihtiyacını teyit etmişler ve bu alanda işbirliğini geliştirmek amacıyla sağlık kuruluşları ve seyahat acenteleri arasındaki teknik çalışmalarını artırmak hususunda anlaşmışlardır.

Türk Tarafı, Türkiye'nin hemen hemen her türlü fiziksel rahatsızlığın ve hastalığın tedavisinde alternatif bir güzergah olarak hizmet verebileceği ifade etmiştir.

Türk Tarafı, sağlık alanında Türk Üniversitelerince verilen sertifika ve diplomaların Katar tarafınca tanınmasını talep etmiştir.

Katar Tarafı, bahse konu teklifin ilgili otoritelere iletileceğini ve sonucundan bilgi verileceğini taahhüt etmiştir.

Taraflar, Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite ikinci toplantısı sırasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında imzalanması planlanan Sağlık ve Tıbbi Bilimler Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının, gelecekteki ortak projeler için sağlam bir temel oluşturacağını ve her iki ülkedeki yatırım fırsatlarını araştırmayı mümkün kılacağını belirtmişlerdir.

9. Şehir Planlama ve Geliştirme

Taraflar, inşaat ve yapım işlerinde, proje yönetimi, güvenli yapı, mühendislik eğitimi, yapı denetimi ile afet kapsamındaki hasar tespit, enkaz kaldırma ve altyapı koordinasyon işleri alanlarında teknik işbirliği ve bilgi paylaşımının gerekliliği konusunda anlaşmışlardır.

Taraflar, üst ölçekli mekânsal planlama, sürdürülebilir şehirler için kentsel gelişme politikaları, kırsal alan planlaması, kentsel yenileme projeleri ve işlenmesi, geri dönüşümü ve atımı dahil olmak üzere evsel atık ve arıtma çamurunun yönetimi konularında belediyeler de dahil ilgili kurumlar arasında işbirliğini geliştirmenin önemine değinmişlerdir.

Taraflar, belediyelerle işbirliği, ihtisas eğitimleri ve Türk akademik kurumları yoluyla planlamacılar için teknik eğitimler ve kapasite geliştirme için bir çerçeve geliştirilmesi konusunda anlaşmışlardır.

10. Çevre

Taraflar, çevre yönetiminde aşağıdaki alanları içeren işbirliği ve taahhüt fırsatlarının altını çizmişlerdir.

- Atık ve kaynak yönetimi ve ilgili çözümler,
- Atık su arıtma teknolojileri,
- Arıtma ve geri dönüşüm teknolojileri dahil olmak üzere sınavi atık suyu yönetimi,
- Arıtma, azaltma ve izleme teknolojileri dahil olmak üzere hava kirliliği yönetimi,
- Deniz ve kıyısız çevre,
- Daha temiz üretim,
- Kirlenmiş topraklar için saptama, analiz ve arıtma çözümleri,
- Seminerler, fuarlar ve çalıştaylar, karşılıklı ziyaretler ve ortak teknik çalışmalar,
- Anılan konulara ilişkin eğitim programları ve kapasite artırımı.

Taraflar, mutabakat zabitleri ve ortak projeler yoluyla çevrenin korunması ve geliştirilmesi ile çevresel sürdürülebilirlik alanlarında iki ülkelerin ilgili kurumları arasında işbirliğini güçlendirme ve geliştirme konusunda anlaşmışlardır.

11.Ulaştırma ve Bilgi ve İletişim Teknolojisi

a) Sivil Havacılık ve Hava Ulaştırması

Taraflar, karşılıklı sivil havacılık ve yatırım fırsatlarını araştırmaya olan ihtiyacı teyit etmişlerdir.

Katar Tarafı, havayolları ve havalimanı otoriteleri arasında doğrudan işbirliği temelinde dayalı olarak, İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki yolcu hizmetleri güçlendirilerek, buraya haftalık 11 ek frekans, Türkiye'deki diğer havalimanlarına haftalık 21 ek frekans, ayrıca İstanbul Atatürk Havalimanına haftalık 9 ek kargo servisi sağlanarak veya en azından halihazırda İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı veya Tekirdağ Çorlu Havalimanına sefer hakkı verilen 5 frekansın İstanbul Atatürk için esnek olarak kullanılmasının sağlanması yoluyla, Türkiye ve Katar arasındaki mükemmel ilişkilerin havacılık sektörüne de yansması gerektiğini ifade etmiştir.

Türk Tarafı, bu konuların sivil havacılık otoriteleri arasında müzakereler aracılığıyla ele alınması gerektiğini ifade etmiştir. İlgili müzakereler, iki tarafın tayin edilmiş havayollarının potansiyel işbirliği alanları ile ilgili toplantısı sonrasında gerçekleştirilecek ve sivil havacılık otoritelerine ilerlemelere dair rapor sunulacaktır. Tayin edilen havayollarının ilerleme raporunun değerlendirilmesinin akabinde, sivil havacılık otoriteleri bu doğrultuda müzakereler gerçekleştireceklerdir. Türk Tarafı ayrıca Türkiye ve Katar arasındaki frekans artışının slot müsaitlik durumuna göre gerçekleştirilebileceğini ifade etmiştir.

Katar Tarafı, iki ülke arasında ilave frekansların verilmesinin teyidi ile slot müsaaitliđi konusunun Türk-Katar Yüksek Stratejik Komitesi'nde görüřülmesini talep etmiştir.

Türk Tarafı, Türk-Katar Yüksek Stratejik Komitesi çerçevesinde, 8 Eylül 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiş olan Ulaştırma Bakanları toplantısına dikkati çekmiştir ve burada tartışıldığı üzere ayrıntılı değerlendirmelerin, olası işbirliđi alanları hakkında ilgili tarafların tayin edilmiş havayollarının kat ettiği ilerlemelere bađlı olarak, sivil havacılık otoriteleri arasındaki sivil havacılık müzakereleri yoluyla yapılması gerekmektedir.

b) Deniz Ulaştırması

Taraflar, birinci Yüksek Stratejik Komite sırasında, Deniz Taşımacılıđı Anlaşması'nın ve denizciler için vardiya ve eğitim sertifikasyonu standardına ilişkin Uluslararası Anlaşma (STCW) doğrudusunda sertifikaların tanınmasıyla ilgili Mutabakat Zaptının imzalanmasından memnuniyet duymuşlardır.

Türk tarafı, Katar tarafının Türk Loydu'nun Katar Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı adına araştırma ve sertifika faaliyetleri gerçekleştirecek onaylı bir kurum olma yönündeki başvurusunu tekrar gözden geçirmesini talep etmiştir. Katar Tarafı, Türk Loydu'nun başvurusunu memnuniyetle karşılamıştır ve Türk Tarafınca en kısa sürede sağlanacak olan şirket profilinin değerlendirilmesinin akabinde tanıma işlemini kolaylaştıracaktır.

c) Karayolu/Demiryolu Ulaştırması

Taraflar, Ekonomik ve Ticari İşbirliđi Daimi Komitesi (ISEDAK) Çalışma Grubu Toplantıları yoluyla, İslam İşbirliđi Teşkilatı çerçevesinde karayolu ulaştırma alanında işbirliđi imkanlarına değinmişlerdir.

Katar Tarafı ayrıca aşağıdaki alanlarda işbirliđi yapma isteđini not etmiştir;

- Karayolu ve demiryolu ulaştırması alanlarında ziyaretler ile uzmanlık ve bilgi deđişimi,
- Karayolu ulaştırması ve raylı sistemlerin geliştirilmesinde koordinasyon,
- Kara ulaştırması alanında son projelerin değerlendirilmesi.

d) Uydu alanında İşbirliđi

Taraflar, TÜRKSAT ile Katar Uydu Şirketi (Es'hailSat) arasında, farklı yörünge konumları oluşturmak üzere yeni uydu programında olası ortaklığa dair mevcut görüşmeleri memnuniyetle karşılamışlardır.

e) Bilgi ve İletişim Teknolojisi alanında İşbirliđi

Taraflar, Bilgi ve İletişim Teknolojisi alanında Mutabakat Zaptı'nın devam eden müzakerelerini not etmiş ve en kısa zamanda neticelendirilmesine karar vermişlerdir.

12. Eğitim

Taraflar, eğitim alanında işbirliğini artırma ve güçlendirme hususunda anlaşmışlardır. Bu bağlamda, Türk Tarafı, Maarif Vakfının yurtdışında okullar, kültür ve eğitim merkezlerini işletmekle görevli olduğunu belirtmiştir. Taraflar, Doha'da Türk okulunun açılmasını memnuniyetle karşılamışlardır.

Ayrıca, Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Öğretim Kurulu ve Katar Devleti Eğitim ve Yüksek Öğretim Bakanlığı arasındaki yükseköğretim alanındaki Mutabakat Zaptının müzakerelerini mümkün olan en kısa sürede neticelendirmeye yönelik isteklerini ifade etmiş ve Yüksek Stratejik Komite sırasında imzalamak hususunda mutabık kalmışlardır.

13. Gençlik, Spor ve Kültür

Taraflar, bu alandaki işbirliğini daha da güçlendirmek için önemli bir hukuki çerçeve oluşturan gençlik ve spor alanında işbirliğine ilişkin Mutabakat Zaptını nihai hale getirmeye yönelik isteklerini ifade etmişlerdir

Taraflar, iki ülkenin geleneksel ve modern kültürlerini araştırmak için geniş fırsatlar yaratan Türkiye-Katar 2015 Kültür Yılı'na yönelik kültürel faaliyetleri memnuniyetle karşılamışlardır. Taraflar, bu etkinliklerin, demekleri, kurumları ve bireyleri içine alan kültürel ortaklıklar vasıtasıyla, kültürel etkileşimlerin gelişmesine, karşılıklı anlayışın artmasına ve kültürler arasında ortak değerlerin keşfedilmesine yardım edeceğine dair görüşlerini ifade etmişlerdir.

Taraflar, kültürel ilişkilerinde işbirliğini artırmanın önemini kabul ederek, kültür alanındaki Mutabakat Zaptını sonuçlandırmak konusunda anlaşmışlardır.

14. Savunma ve Havacılık Sanayii

Türk Tarafı, savunma sanayii ve anayurt güvenliği ürün ve hizmetleri konusunda işbirliği yapma isteğini ifade etmiş ve iş fırsatlarının tespit edilmesi için işbirliği niyetini vurgulamıştır. Türk Tarafı ayrıca, savunma ve havacılık sanayisi alanında işbirliğini daha fazla geliştirmek için çalışmaya hazır olduğunu ifade etmiştir.

Türk Tarafı, Savunma Sanayii Fuarları MÜSİAD 3. High-Tech Port ve 13. IDEF'in (Uluslararası Savunma Sanayi Fuarı) sırasıyla 9-12 Kasım 2016 ve 9-12 Mayıs 2017 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirileceğini belirtmiş ve Katar Tarafını anılan Fuarlara katılmaya davet etmiştir.

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Katar Emiri Sayın Şeyh Tamim Bin Hamad Thani'nin himayelerinde, 2015 yılında Doha'da gerçekleştirilen İkinci High-Tech Port organizasyonunun başarısına yönelik memnuniyetlerini ifade etmişlerdir.

Bölüm III

BİR SONRAKİ TOPLANTININ YERİ VE ZAMANI

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesinin 7. Dönem Toplantısını, 2018 yılında, diplomatik kanallardan üzerinde mutabık kalınacak bir tarihte Türkiye'de gerçekleştirmeyi kararlaştırmışlardır.

Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde iki eşit derecede geçerli asıl nüsha olarak 23 Ekim 2016 tarihinde Doha'da hazırlanmış, 10 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. İhtilaf yaşanması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ahmed Bin Jassim
Bin Mohammed Al THANI
Ekonomi ve Ticaret Bakanı

TÜRK HEYETİ

Sayın Mehmet Şimşek	Başbakan Yardımcısı (KEK Eş Başkanı)
Mustafa Tuzcu	Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı (Teknik Heyet Başkanı)
Mehmet Bozdemir	Genel Sekreter, TSE
Mehmet Taşkın	İletişim ve Dış İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, T.C. Merkez Bankası
Mehmet Güleç	Genel Müdür Yardımcısı, TIGEM
Bilgehan Ramazan Caner	Daire Başkanı, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Tülay Şavlı	Daire Başkanı, İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı
Hakan Ertürk	Daire Başkanı, Hazine Müsteşarlığı
İlhami Aktürk	Dış İlişkiler Daire Başkanı, TSE
Burak Güreşçi	Ticaret Müşaviri, T.C. Büyükelçiliği, Doha
Hüseyin Oymak	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşesi, T.C. Büyükelçiliği, Doha
Dr. Muhammed Enes Olgun	Ekonomi Müşaviri (Doha), T.C. Merkez Bankası
Onur Ataoğlu	Dış Ticaret Uzmanı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Hasan Murat Nesimoğlu	Dış Ticaret Uzmanı, Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Oğuzhan Kıran	Uzman, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Cenk Cem	Stadyum ve Güvenlik Genel Müdürü, TFF
Tuba Kesim	Savunma Sanayii Uzmanı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı
Ersoy Aksoy	Savunma Sanayii Uzmanı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı
Recep Soner Çiçek	Dış Ticaret Uzmanı, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Merve Orhan İnan	Dış Ticaret Uzman Yardımcısı, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Mustafa Oğuzhan Korkmaz	Dış Ticaret Uzman Yardımcısı, Anlaşmalar Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı
Turgut Avcı	Tercüman

KATAR HEYETİ

Sayın Sheikh Ahmed Bin Mohammed Al Thani	Ekonomi ve Ticaret Bakanı (KEK Eş Başkanı)
Ahmed Ahen	Direktör, Uluslararası İşbirliği, Ekonomik ve Ticari Anlaşmalar, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı (Teknik Heyet Başkanı)
Saeed Mohammad Al-Braidi	Ticaret ve Yatırım Anlaşmaları Başkanı, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
Omran Mohammed Darwish	Proje Yönetim Uzmanı, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
Abdullah Jarallah AL-Athbah	Hukuk Uzmanı, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
Adel Ahmed Al Jalham	Uluslararası İşbirliği ve Yerel Hissedarlar Başkanı, Katar Kalkınma Bankası
Noora Ali Al Kharji	LNG Değer Zincirleri Başkanı, Qatar Petroleum
Ali Hilal Al Kuwari	Hassad Proje Yönetimi Genel Müdürü, Hassad Gıda
Abdulla Hamad Al Attiyah	Teknik Ofis Müdürü, Kamu İşleri Otoritesi, Ashghal
Ali Mohammed Al Rayes	Uluslararası ve Hükümetlerarası İlişkiler Başkan Yardımcısı Katar Havayolları
Fathi Abdulatti	Kıdemli İdari İşler Başkan Yardımcısı, Katar Havayolları
Kamal Ismael Hijazi	Asya Bölge Müdürü, Qatari Diar
Faisal Mohammed Naqadan	Kıdemli Yönetici, Qatari Diar
Abdullah Abdulrahman Al Jaida	Katar Merkez Bankası
Sheikh. Soud Bin Ahmed Al Thani	Katar Merkez Bankası
Ahmed al Bouainain	Faaliyet Dairesi Danışmanı, Katara Hospitality
Noura Ibrahim Shahdad	Uluslararası İşbirliği Müdürü, Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı
Dr. Mohammed Saif Al Kuwari	Standardizasyon Müsteşar Yardımcısı, Katar Standardlar ve Metroloji Kurumu
Mona Mubarak Al Nuaimi	Ekonomi Uzmanı, Enerji ve Sanayi Bakanlığı
Saleh Saeed Al Shawi	Uluslararası İlişkiler Uzmanı, İdari Kalkınma ve Sosyal İşler Bakanlığı

EK II

Mohammed Faleh al Hajri	Anlaşmalar ve Uluslararası İşbirliği Bölümü Başkanı, Sivil Havacılık Genel Otoritesi
Mohammed Yasser Al Mussalam	İş Gelişimi Müdür Yardımcısı, Katar Yatırım Otoritesi
Fahad Rashid Al Kaabi	CEO, Manateq Sanayi Bölgeleri
Mohammed Al Malki	Manateq Sanayi Bölgeleri
Ahmed Abdulkareem Al Ibrahim	Çevresel Değerlendirme Bölümü Başkanı, Belediye ve Çevre Bakanlığı
Mishaal Mubarak Al Sulaiti	Hukuki İşler Bölümü, Katar Gümrük Genel Otoritesi
Noora Ahmed Butti	Hukuki İşler Bölümü, Katar Gümrük Genel Otoritesi
Ali Saeed Bushrbak	Uluslararası ve Hükümetlerarası İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Katar Ticaret ve Sanayi Odası
Ali Shallash Al Hajri	Kültür ve Spor Bakanlığı
Mishal Al Ansari	Danışman, Dışişleri Bakanlığı
Hamad Mohamed Al Abdan	Uluslararası İşbirliği Müdürü, Katar Turizm Otoritesi
Ali Maarafi	Uluslararası İşbirliği Müdürü, Eğitim ve Yüksek Öğretim Bakanlığı

محضر اجتماع الدورة السادسة للجنة التركية القطرية المشتركة للتعاون الاقتصادي والفني

عقدت اللجنة القطرية التركية المشتركة للتعاون الاقتصادي والفني (JCETC) والتي تم تأسيسها بموجب المادة رقم (9) من اتفاقية التعاون الاقتصادي والفني بين حكومة دولة قطر وحكومة جمهورية تركيا والتي تم توقيعها في 11 مارس 1985 - دورتها السادسة بحضور الخبراء في 23 أكتوبر 2016 بالدوحة، على المستوى الوزاري في 10 نوفمبر 2016 في إسطنبول.

ترأس الوفد القطري سعادة الشيخ/ أحمد بن جاسم بن محمد آل ثاني وزير الاقتصاد والتجارة لدولة قطر؛ وترأس الوفد التركي سعادة السيد/ مهتم شيمشك نائب رئيس وزراء الجمهورية التركية.

وتحتوي المرفقات (1) و(2) على قائمة بأسماء أعضاء كلا الوفدين على التوالي. وقد جرت مداوالات اللجنة المشتركة في جو من التفاهم والتعاون المتبادل بشكل ينم عن مدى العلاقة الوثيقة والأخوية بين البلدين.

، حيث تعد قطر من أولى الدول التي أعربت عن دعمها لحكومة وشعب تركيا بعد محاولة الانقلاب التي بدرت من مجموعة من الخونة في 15 يوليو 2016 معبرا عن

امتنانه للتضامن مع الشعب التركي جراء هذه المحاولة الشنيعة ضد إرادة شعب تركيا.

كما صرح كلا الجانبان أن تعزيز وتقوية العلاقات التجارية والأقتصادية، فضلا عن تشجيع الاستثمارات المتبادلة والعلاقات التجارية بين قطر وتركيا هي أهداف مشتركة لكلا البلدين. وعلاوة على ذلك، فقد جرى بحث سبل ووسائل توسيع وتنوع التعاون الاقتصادي بين البلدين في المجالات ذات الصلة.

وقد تم اعتماد القرارات والتوصيات التالية وفقا لجدول أعمال الدورة السادسة للجنة القطرية التركية المشتركة للتعاون الاقتصادي والفني.

القسم الاول العلاقات التجارية والاستثمارية

1. التعاون التجاري والصناعي:

أكد كلا الطرفين على أهمية مواصلة تعزيز العلاقات التجارية والاقتصادية الثنائية بين البلدين واتفقا على بذل كل الجهود الممكنة لزيادة حجم تبادل التجارة والاستثمارات وتنويع العلاقات التجارية فيما بينهما.

كما أعرب الجانب التركي عن استعداده التام لتقديم الدعم اللازم لدولة قطر من اجل تحقيق أهداف "رؤية قطر الوطنية 2030" المتعلقة بتنويع الاقتصاد.

وقد قدم الجانب التركي مقترحا الى وزارة الاقتصاد والتجارة القطرية وهو عبارة عن برنامج التوأمة الذي يتعين أن يكون أداة تعاون مؤسسي بين كلا الوزارتين والذي سيوفر تبادل الخبرات والمعرفة. وسيقوم الجانب التركي بتقديم عرض مفصل لذلك الاقتراح عند الطلب.

كما أكد كلا الجانبان على أهمية نقل التكنولوجيا المبتكرة والتعاون القطاعي في عدة مجالات مثل الأجهزة الكهربائية والأخشاب والأثاث والسيارات ولوازمها ومعدات البناء (الحديد الصلب والبلاستيك والدوائر الكهربائية) وتجهيز الأغذية ومعدات التعبئة والتغليف والمعدات الطبية والمستحضرات الدوائية والملابس والمنتجات الورقية الصحية ومنتجات التنظيف.

وقد قام الجانب التركي بإبلاغ الجانب القطري بالبوابة الحكومية الإلكترونية الجديدة بعنوان "lonca.gov.tr" والتي تقدم معلومات شاملة عن شركات القطاع الصناعي بتوكيا بالإضافة إلى معلومات عن منتجات تلك الشركات لخدمة الشركات والمستثمرين والباحثين الأجانب.

2. الإطار القانوني

اتفق كلا الجانبان على العمل معا لتحقيق التقدم المنشود المتعلق بالاتفاقيات ومذكرات التفاهم الآتي ذكرها.

أ- اتفاقية التجارة الحرة (FTA) بين دول مجلس التعاون الخليجي وتركيا

طلب الجانب التركي دعم قطر من اجل إعادة إحياء مفاوضات اتفاقية التجارة الحرة التي توقفت منذ الجولة الرابعة في عام 2009 وذلك سعيا للوصول لعقد اتفاقية تجارة حرة بين تركيا ودول مجلس التعاون الخليجي بأقرب وقت ممكن. وقد رحب الجانب التركي بدعم الجانب القطري المتعلق بإعادة إطلاق مفاوضات اتفاقية التجارة الحرة خلال الاجتماع الوزاري المشترك الخامس للحوار الاستراتيجي بين تركيا ودول مجلس التعاون الخليجي بالرياض في 13 أكتوبر 2016.

ب- اتفاقية الشراكة التجارية والاقتصادية القطرية التركية (تيا)

أكد كلا الطرفين على ضرورة الشروع في المشاورات من أجل اتفاقية الشراكة التجارية والاقتصادية (تيا) وقد اتفقا على عقد الاجتماع الأول في ديسمبر 2016 بأنقرة.

ج- مذكرة التفاهم بين الهيئة العامة القطرية للمواصفات بقطر ومعهد المعايير التركية بالجمهورية التركية

أعرب الجانب التركي عن استعداده لمراجعة مذكرة التفاهم القائمة بين معهد المعايير التركية والهيئة العامة القطرية للمواصفات في ضوء التطورات الجديدة بمجالات توحيد القياس وتقييم المطابقة، وقد قام الجانب التركي بتقديم مشروع بهذا الصدد. وقد تعهد الجانب القطري بنقل المشروع إلى السلطات المختصة والرد بأسرع وقت ممكن.

3. اللجنة الإستراتيجية العليا

أقر كلا الطرفين بأهمية اللجنة الإستراتيجية العليا التي تم تأسيسها في 19 ديسمبر 2014. كما أعرب كلا الطرفين عن قناعتهما بنتائج الاجتماع الأول الذي انعقد بالدوحة في 2 ديسمبر 2015.

كما أعرب كلا الجانبين عن امتنانهما للجهود المكثفة المبذولة من فريق العمل الخاص باللجنة الاستراتيجية العليا وحصيلة اجتماع المسؤولين رفيعي المستوى المنعقد في أنقرة بالخامس من سبتمبر 2016. وقد اتفق الطرفان، خلال هذا الاجتماع، على العمل سويا للسعي إلى توقيع مذكرات التفاهم التالية أثناء انعقاد الاجتماع الثاني للجنة الإستراتيجية العليا التركية-القطرية.

أ) مذكرة التفاهم من أجل التعاون في مجال تنظيم المعارض بين الحكومة القطرية والحكومة التركية

أكد كلا الجانبين على أهمية مذكرة التفاهم من أجل التعاون في مجال تنظيم المعارض، وقررا أن يوقعا عليها خلال انعقاد اللجنة الإستراتيجية العليا. وقد اتفق كلا الطرفين على التعاون وتبادل المعلومات عن المعارض المنظمة في قطر وتركيا واتفقا أيضا على مشاركة المعلومات المتعلقة بطبيعة تلك المعارض وجدولها الزمني.

ب) مذكرة التفاهم بين شركة مناطق الاقتصادية (مناطق) بدولة قطر والمديرية العامة للمناطق الحرة والاستثمارات والخدمات الدولية (أوفرسييز) التابعة لوزارة الاقتصاد بتركيا

رحب كلا الطرفين بقرب الانتهاء من مذكرة التفاهم بشأن التعاون في مجال المناطق الاقتصادية والمناطق الحرة وقررا أن يوقعا عليها أثناء انعقاد اللجنة الإستراتيجية العليا.

وقد اشار كلا الطرفين أن مذكرة التفاهم هذه من شأنها أن تنشئ أسس راسخة للتعاون بين البلدين بمجالات مختلفة مثل تطوير استراتيجية المناطق الحرة وتصميم المناطق الحرة وإدارتها وتعزيز نماذجها بشكل ناجح، بالإضافة إلى أنماط الهيكله لجذب استثمارات جديدة ونقل التكنولوجيا إلى مناطقهم الحرة والاقتصادية من خلال تبادل ومشاركة الخبرات والممارسة الجيدة وتنظيم الدورات التدريبية والمؤتمرات والزيارات المتبادله من وفود الشركات والخبراء سعيا لاستكشاف واستغلال المزيد من فرص التعاون بين البلدين.

هذا وقد ابدى كلا الطرفين عزمهما على بذل قصارى الجهود الممكنة لدعم نشاطات واستثمارات الشركات التركية في المنطقة الاقتصادية بدولة قطر والشركات القطرية في المنطقة الحرة بدولة تركيا.

ج) الاتفاقية بين الحكومة القطرية والحكومة التركية التي تهدف إلى جذب الازدواج الضريبي ومنع التهرب من ضريبة الدخل.

اعرب كلا الطرفين عن رضاهما بخصوص القيام بالمفاوضات المتعلقة باتفاقية تجنب الازدواج الضريبي واتفقا على توقيع تلك الاتفاقية خلال الاجتماع الثاني للجنة القطرية - التركية الإستراتيجية العليا.

د) مذكرة التفاهم الخاصة بتعاون الحكومة القطرية مع نظيرتها التركية في مجال الزراعة

اقر الطرفان بأهمية إبرام مذكرة تفاهم خاصة بتعاون البلدين في مجال الزراعة ، وقد قررا توقيع تلك المذكرة خلال الاجتماع الثاني للجنة القطرية - التركية الإستراتيجية العليا.

هـ) مذكرة التفاهم الخاصة بالتعاون بين بنك قطر للتنمية (QDB) ومنظمة تطوير المشروعات الصغيرة والمتوسطة في تركيا (KOSGEB)

شدد كلا الطرفين على الدور الجوهري للمشروعات الصغيرة والمتوسطة للعلاقات الاقتصادية بين البلدين، حيث أكد الجانبان إلى ضرورة تعزيز التعاون المشترك بين بنك قطر للتنمية (QDB) و بين منظمة تطوير المشروعات الصغيرة والمتوسطة في تركيا (KOSGEB).

وأعرب الطرفان عن امتنانهما لتوقيع مذكرة التفاهم في الثاني من ديسمبر سنة 2015. وقد اتفق الطرفان على توقيع واتمام خطة عمل لتطبيق مذكرة التفاهم وذلك خلال اجتماع اللجنة الاستراتيجية العليا.

و) اتفاقية التعاون المشترك والمساعدة المتبادلة بشأن الشؤون الجمركية بين الحكومة القطرية والتركية

رحب كلا الطرفين بإنهاء المفاوضات حول مشروع نص اتفاقية التعاون المشترك والمساعدة المتبادلة بشأن الشؤون الجمركية واتفقا على توقيع الاتفاقية فور الوصول لتفاهم متبادل وإتمام الإجراءات الخاصة بالاتفاقية قبل انعقاد الاجتماع الثاني للجنة الإستراتيجية العليا.

ز) مذكرة التفاهم بين مصرف قطر المركزي والبنك المركزي التركي

أعرب كلا الجانبان عن بالغ رضاهم بالمشاورات الجارية بشأن مذكرة التفاهم المتعلقة بتعاون مصرف قطر المركزي والبنك المركزي للجمهورية التركية، كما أعربا عن نيتهما لتوقيع مذكرة التفاهم خلال الاجتماع الثاني للجنة القطرية - التركية الإستراتيجية العليا.

ح) مذكرة التفاهم الخاصة بتعاون الحكومة القطرية مع نظيرتها التركية في مجال الصحة والعلوم الطبية

يهدف تعزيز التعاون في مجال الصحة بشكل عام، قرر الطرفان توقيع مذكرة تفاهم في مجال الصحة و العلوم الطبية وذلك خلال الاجتماع الثاني للجنة القطرية - التركية الإستراتيجية العليا.

4. التعاون فيما بين القطاع الخاص

اوضح كلا الطرفين رغبتهما الكبيرة في تأسيس علاقة وطيدة واتصال وثيق للتعاون بين القطاع الخاص في كلا البلدين، وفي هذا الصدد قام الطرفان بتسليط الضوء على أهمية إنشاء المعارض التي تشكل احد اهم التجمعات لرجال الأعمال في البلدين

كما شدد كلا الطرفين على أهمية استمرار تفعيل مذكرات التفاهم المبرمة بين غرفة التجارة والصناعة القطرية ونظيرتها التركية لمراجعة وتعزيز آليات التعاون المثمر بين رجال أعمال في البلدين خاصة في مجال المشروعات المتوسطة والصغيرة، التي يتميز الجانب التركي بامتلاك المقومات التكنولوجية والخبرات الخاصة بهذا المجال.

واتفق الطرفان على تنظيم " المنتدى الاقتصادي القطري التركي " في الربع الأول من عام 2017 في اسطنبول او الدوحة، ومن المتوقع ان يشهد هذا المنتدى نشاطات قطاعية مشتركة.

5. منصات التعاون متعدد الأطراف

أ. التجارة الداخلية لأعضاء منظمة التعاون الإسلامي (OIC)

أكد كلا الجانبان على أهمية التجارة الداخلية لأعضاء منظمة التعاون الإسلامي والاستمرار في دعم الاستراتيجية الجديدة التي طرحتها اللجنة الدائمة للتعاون الاقتصادي والتجاري (كومسيك) لتعزيز التعاون التجاري بين الدول الأعضاء ووضع هذا الهدف ضمن أهم أولوياتها.

واتفق الطرفان على التعاون معاً من أجل التمهيد بإنهاء الإجراءات القانونية والإدارية الداخلية في الدول أعضاء منظمة التعاون الإسلامي للتأكد من تفعيل العمل باتفاقية نظام الأفضلية التجارية بين الدول الأعضاء وذلك دون تأخير أو تعطيل.

وفي هذا الصدد أعرب الجانب التركي عن بالغ تقديره لجهود دولة قطر في تشجيع سكرتارية مجلس التعاون الخليجي على تقديم قوائم امتياز محدثة لمكتب التنسيق التابع للجنة الدائمة للتعاون الاقتصادي والتجاري.

كما قامت تركيا بدعوة قطر لحضور الدورة رقم 32 للجنة الدائمة للتعاون الاقتصادي والتجاري والمقرر إقامتها في إسطنبول في الفترة من 23-24 نوفمبر 2016.

ب. عقد اجتماع بين وزراء الاقتصاد والتجارة والاستثمار للدول العربية و تركيا

أشاد الطرفان بنتائج الاجتماع الثاني بين وزراء الاقتصاد والتجارة والاستثمار للدول أعضاء جامعة الدول العربية وتركيا الذي استضافته دولة الكويت في الفترة من 19-20 إبريل عام 2015، كما أكد الطرفان على أهمية استمرار تلك الاجتماعات التي تهدف إلى تعزيز الحوار المثمر بين تركيا والدول أعضاء جامعة الدول العربية.

واعربت تركيا رغبتها في إقامة الاجتماع الثالث الخاص بوزراء الاقتصاد والتجارة والاستثمار في النصف الثاني من عام 2017.

ج. منظمة التجارة العالمية

تأكيدا على عزمهما للترويج للنظام التجاري متعدد الأطراف القائم على أسس تتسم بالشفافية والانفتاح، والدور البارز الذي تلعبه منظمة التجارة العالمية كداعم رئيسي لهذا النظام، اتفق الطرفان على تعزيز تعاونهما المستمر فيما يتعلق بالمنصات الإقليمية والمنصات الأخرى متعددة الأطراف.

واستناداً الى نتائج المؤتمر الوزاري العاشر الذي أقيم في نيروبي في الفترة من 15 إلى 18 ديسمبر سنة 2015، اهتم الطرفان بتطبيق ما جاء في هذا المؤتمر واتفقا على زيادة دعم تنفيذ أجندة نيروبي واتفقوا على زيادة الدعم لاتمام اجنده الدوحة للتنمية.

واظهر الطرفان رغبة ملحة لدعم تنفيذ اتفاقية تسيير التجارة بمنظمة التجارة العالمية المبرمة في بالي عام 2013. وقام الجانب التركي بإخطار نظيره القطري عن قيامه بتصديق تلك الاتفاقية وتقديم مستندات القبول لمنظمة التجارة العالمية في 16 مارس 2016.

6. المقاولات والخدمات الاستشارية الفنية

اتفق الطرفان على مشاركة الخبرة الفنية وتبادل افضل الممارسات واستخدام احدث وسائل التكنولوجيا في مجال المقاولات وتوريد الخدمات ونشجيع القطاعات الخاصة بالبلدين لانشاء دائرة اتصال منتظمة بينهم بهدف استغلال كافة الفرص المتاحة في هذا المجال وفي الأسواق الأخرى.

وفي هذا الصدد، عبر الطرفان عن رضاهم عن الوفد التركي للدوحة المتضمن مجموعة من الشركات الرائدة في مجال خدمات الاستشارة الفنية في مايو 2016، وأكد الطرفان على ان

هذا النوع من المهام يمهّد الطريق لمزيد من التعاون ويخلق فرص متعددة للارتقاء أكثر بهذا القطاع.

وفي هذا السياق، اتفق الطرفان على بذل قصارى الجهود الممكنة لتسهيل عملية تقديم شركات الاستشارة الفنية التركية للسوق القطري خاصة في مجال التخطيط المدني والتنمية عن طريق استخدام ما تمتلكه تلك الشركات من خبرات واسعة في مشروعات مستقبلية.

وأكد الطرف التركي على زيادة عدد مشروعات الإنشاء رفيعة المستوى التي يتم التعاقد عليها مع شركات تركية في الفترة الأخيرة بقطر، وتتضمن هذه المشروعات عدة مجالات من بينها خطوط السكك الحديدية والمطارات ومحطات المترو والطرق السريعة، ويعتبر هذا العدد المتزايد علامة على نجاح الجهود سالفه الذكر التي يقوم بها الطرفان لتشجيع التعاون، كما أبدى الطرف التركي استعداداه للتعاقد على مزيد من المشروعات من أجل دعم النمو الاقتصادي بدولة قطر.

وأوضح الطرف التركي أنه على أتم استعداد لتقديم كافة وسائل الدعم الممكنة لدولة قطر في تنظيمها لبطولة كأس العالم للعام 2022.

7. الاستثمارات الثنائية

اتفق كلا الطرفان القطري والتركي على تشجيع التعاون بين الأوساط التجارية في البلدين لكي ينسني لهما التعرف على فرص الاستثمار المتاحة بقطر وتركيا أو بأسواق البلدان الأخرى مثل وسط آسيا والشرق الأوسط وأفريقيا.

واتفقا كذلك على تبادل الزيارات وتنظيم المؤتمرات لتشجيع الاستثمار بحيث تهدف تلك الزيارات والمؤتمرات الى الإعلان عن فرص الاستثمار المتاحة للقطاعين العام والخاص.

وقد أوضح الطرف التركي أنه قد تم إقرار القانون الخاص بتأسيس الصندوق التركي لاستثمار الثروات السيادية (Türkiye Varlık Fonu) والشركة المساهمة القائمة بإدارة الصندوق التركي لاستثمار الثروات السيادية (Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi) في 26 أغسطس لعام 2016.

كما أعرب الطرف التركي عن استعداده لتوفير المعلومات التي من شأنها مساعدة جهاز قطر للاستثمار على إيجاد فرص للاستثمار المباشر وإقامه المشروعات المشتركة بتركيا، ومن هذا المنطلق سوف يقوم الطرف التركي بدوره بإقامة مشاريع استثمارية في تركيا وبلدان أخرى، وقد أبدى الطرف القطري استعداده لدراسة هذه الفرص.

وتأكيدًا على الدور الهام الذي تلعبه الاستثمارات العقارية في تدعيم العلاقات بين البلدين، فإن الطرفين قد اتفقا على المضي قدما في التعاون بهذا الصدد. وقد أوضح الطرف التركي أن المستثمرين الأجانب قد أصبح بإمكانهم شراء العقارات دون التقييد بفقرة "التعامل بالمثل" بدءًا من شهر إبريل لعام 2012، ودعا الشركات القطرية للاستثمار في القطاع العقاري بتركيا. كما قام الطرف التركي بتزويد الطرف القطري بمعلومات عن وثائق القوانين التي تتيح للملاك العقاريين الأجانب الحصول على تصاريح إقامة.

القسم الثاني التعاون الاقتصادي والفني

1. تسهيل المعاملات التجارية

اتفق كل من الطرفين على تبسيط الإجراءات البيروقراطية المتبعة في بلدهما بما يضمن مصالح الأعمال التجارية الثنائية الخاصة بتبادل السلع والخدمات.

2. المواصفات والتقييس والاعتماد

اتفق كلا الطرفين على تعزيز التعاون بينهما في مجالات تحديد المواصفات وتقييم المطابقة والاعتماد والتقييس.

وقد أكد الطرف التركي على أهمية اتخاذ البلدين لإجراءات مشتركة على المستوى الدولي لتحديد مواصفات المنتجات الحلال وإصدار الشهادات الخاصة بها واعتمادها في إطار أعمال معهد المواصفات والمقاييس للدول الإسلامية (SMIIC)، كما تمت دعوة الطرف القطري للحصول على عضوية المعهد.

وأشار الطرف القطري إلى أن الهيئة القطرية العامة للمواصفات والتقييس، باعتبارها الجهة الوطنية المختصة، تسعى في الوقت الحاضر للحصول على عضوية معهد المواصفات والمقاييس للدول الإسلامية لما تمثله هذه الخطوة من أهمية في تعزيز العلاقات بين الدول الأعضاء بمنظمة المؤتمر الإسلامي والمساهمة في دعم وتطوير مختلف نشاطات المعهد خاصة في مجال الأطعمة الحلال وإصدار شهادات الحلال واعتمادها.

كما اقترح الطرف التركي أن يجري التعاون بين كل من المعهد الوطني للمقاييس بتركيا (TUBITAK-UME) والهيئة القطرية العامة للمواصفات والتقييس (QS) في مجالات التقييس والتعبير وأنظمة القياس والتطابق، وذلك من خلال ما يلي:

- التدريب وتبادل الخبراء
- تطوير معدات وأدوات القياس
- المشاريع البحثية المشتركة في مجال القياس وتنظيم اجتماعات ومؤتمرات مشتركة ومتابعتها
- تبادل المعلومات الخاصة بأخر التحديثات المعتمدة في مجالات تحديد المواصفات والقياس والمطابقة

واقترح الطرف القطري على نظيره التركي أن يقوم بدعوة معهد المواصفات التركي (TSE) لتفعيل مذكرة التفاهم التي وقعها مع هيئة التقييس لدول مجلس التعاون لدول الخليج العربية (GSO) مما يؤدي إلى تعزيز التعاون مع الهيئة القطرية العامة للمواصفات والتقييس بوصفها عضواً في هيئة التقييس لدول مجلس التعاون.

3. المسائل المالية والمصرفية

أعرب كلا الطرفين عن ارتياحهما لاهتمام البنوك القطرية بالسوق المالية التركية واتفقا على عقد اجتماع يقوم فيه باستعراض السبل والوسائل التي يمكن من خلالها اتخاذ خطوات ملموسة على طريق دخول البنوك القطرية للسوق المالية التركية.

وقد قرر الطرفان تشجيع العلاقة الوثيقة بين البنك المركزي لجمهورية تركيا (CBRT) ومصرف قطر المركزي (QCB) في المسائل المتعلقة بالمؤسسة الإسلامية الدولية لإدارة السيولة (IILM) والتمويل الإسلامي.

وأشار الجانب التركي إلى أن البنك المركزي لجمهورية تركيا قد يادر باتخاذ إجراءات عملية نحو فتح مكتب بمدينة الدوحة، على أن يتم تدشين العمل بهذا المكتب بنهاية عام 2016، كما قام البنك بتعيين موظف متخصص في الاستشارات الاقتصادية ضمن البعثة الدبلوماسية التركية.

ابدي الجانب القطري اهتمامه بالافتراح التركي لتأسيس مجموعة تمويل اسلامي بين تركيا وقطر بهدف تعزيز التعاون بمجالات التمويل الاسلامي ودعم الاستثمار بين الطرفين من خلال تبادل الخبرات والمعلومات بالإضافة الي ذلك، فقد أعلن الجانب التركي بأن تركيا اسست " صندوق الصناديق " لخلق محفظة استثمارية من صناديق الاستثمار الأخرى مثل صندوق راس المال الاستثماري وتحويل الموارد الى " صندوق الصناديق " لإدارة تلك المحفظة واعتمادها كسياسة استثمار.

4. الطاقة

اعرب كلا الطرفين عن عزمهما على تعزيز التعاون بين البلدين في مجال الغاز الطبيعي المسال حسبما تقتضي المصالح المشتركة.

واتفق كلا الطرفين على دعم الشركات العامة والخاصة والمؤسسات التابعة لهما للاستثمار في كلا الدولتين، خاصة في مجالي الطاقة المتجددة والغاز الطبيعي.

كما أعرب الجانبان عن استعدادهما لتبادل الخبرات المتعلقة بتطوير الاستراتيجيات والسياسات الخاصة بالطاقة الجديدة والمتجددة.

5. الزراعة

اتفق كلا الطرفين علي التعاون في كافة المجالات الزراعية (مثل الزراعة والثروة الحيوانية والسمكية) بما في ذلك مجالي الحجر الصحي والبيطري، والزراعة العضوية، والتسويق الزراعي، وتربية الأسماك، وبرامج التوعية، والتكنولوجيا الحيوية وغيرها.

كما أكد الجانبان على العمل على تبادل الخبرات والخبراء والزيارات بين البلدين وتنفيذ برامج تدريبية مشتركة لموظفي القطاع الزراعي لتبادل البحوث والمعلومات والخبرات بين المختصين في كلا البلدين للاستفادة من الخبرات والاعمال والمشاريع الزراعية التي تم

تنفيذها في كل بلد، والتركيز على أفضل التقنيات المتاحة المستخدمة والمنفذة على ارض الواقع.

كما اكد الجانبان على ضرورة التعاون بين المديرية العامة للمشاريع الزراعية بتركيا وشركة حصاد الغذائية؛ وفي هذا الاطار، أعرب الجانبان عن سعادتهما بشأن الزيارة التي قام بها خبراء شركة حصاد الغذائية إلى تركيا في مارس 2016 والتوقيع على "مذكرة النوايا" التي تؤكد مجددا ضرورة تعزيز التعاون بين المؤسستين. كما اتفق كلا الجانبان على عقد اجتماع لخبراء المديرية العامة للمشاريع الزراعية بتركيا وشركة حصاد الغذائية لتبادل الآراء بشأن الامور الزراعية وتحديد المشاريع التعاونية المستقبلية.

6. السياحة

رحب الجانبان بقيام الهيئة العامة للسياحة في قطر بافتتاح مكتب تمثيل لها في إسطنبول حيث أن ذلك سيساهم في تعزيز العلاقات السياحية الثنائية.

واتفق الجانبان على تطوير التعاون في مجال السياحة من خلال تبادل الخبرات والمعلومات واعداد ورش عمل وتنظيم الجولات بكلا البلدين.

كما اتفق الجانبان على تبادل إحصائيات ووثائق تتعلق بمجال السياحة وتشجيع تبادل الخبرات في كلا البلدين

واكدا على دعم زيارات الصحفيين وممثلي وسائل الإعلام، وفريق عمل الافلام وشركات السياحة وممثلي شركات الطيران، وغيرها لجذب السياحة في كلا البلدين.

7. الضمان الاجتماعي والعمل

اقترح الجانب التركي عقد لجنة مشتركة من ممثلي وزارة العمل والضمان الاجتماعي بالجمهورية تركيا ووزارة التنمية الادارية والعمل والشؤون الاجتماعية بدولة قطر لإعادة

النظر في اوضاع العمال الأتراك في قطر. كما أعرب الجانب القطري عن استعداده لعقد لجنة مشتركة بأنقرة في ديسمبر 2016 أو في الموعد الذي يحدده الجانب التركي.

8. الصحة

أكد الجانبان على ضرورة التعاون في مجال السياحة العلاجية وانفق على زيادة الدراسات التخصصية بين المؤسسات الصحية ووكالات السفر التابعة لهم بهدف تطوير التعاون في مجال السياحة العلاجية.

أعرب الجانب التركي أن تركيا يمكن أن تكون بمثابة مقصد بديل لشفاء اغلب العلل الجسدية أو الأمراض الصحية.

والتمس الجانب التركي من الجانب القطري الاعتراف بالشهادات و الوثائق التي تصدرها الجامعات التركية فيما يتعلق بمجال الطب.

كما تعهد الجانب القطري بإخطار السلطات المختصة بالاقترح المذكورة اعلاه وإبلاغ الجانب التركي بالرد.

وأعرب الجانبان على أن مذكرة التفاهم المتعلقة باستراتيجية التعاون بين حكومة جمهورية تركيا وحكومة دولة قطر في مجالي الصحة والعلوم الطبية والتي من المقرر أن يتم توقيعها اثناء الاجتماع الثاني للجنة الإستراتيجية العليا التركية القطرية ستساهم في وضع أسس ثابتة للمشاريع المشتركة المستقبلية وتفسح المجال نحو زيادة الفرص الاستثمارية لكلا البلدين .

9. التخطيط والتطوير العمراني

اتفق الجانبان على ضرورة التعاون الفني وتبادل المعرفة حول اعمال البناء والتشييد في مجال إدارة المشاريع، وسلامة المباني، والتعليم الهندسي، وفحص المباني والإنشاءات وتقييم الأضرار وإزالة الأنقاض وأعمال البنية التحتية بهدف الحماية من الكوارث.

وأعرب الجانبان على أهمية تفعيل التعاون بين المنظمات ذات الصلة. بما في ذلك البلديات، وتبادل الخبرات في مجال التخطيط العمراني واسع النطاق، وسياسات التنمية الحضرية وتخطيط المدن المستدامة وتخطيط المناطق الريفية، ومشاريع التجديد الحضري، وإدارة النفايات المنزلية ومياه الصرف الصحي بما في ذلك عمليات المعالجة وإعادة التدوير.

اتفق الطرفان على وضع منهجية لبناء القدرات والتدريب الفني للقائمين بالتخطيط وذلك من خلال التعاون مع الوحدات المحلية والمؤسسات التدريبية المتخصصة والمؤسسات الأكاديمية التركية.

10. البيئة

استعرض الجانبان فرص التعاون والالتزام فيما يتعلق بإدارة البيئة، ويشمل ذلك المجالات الآتية:

- إدارة المخلفات والموارد والحلول المرتبطة بهما،
- تكنولوجيا معالجة مياه الصرف،
- إدارة الصناعة القائمة على مياه الصرف الصناعي بما يشمل التكنولوجيا المتعلقة بالمعالجة وإعادة التدوير،
- التحكم في تلوث الهواء ويشمل ذلك التكنولوجيا المتعلقة بالمعالجة، والتقليل من التلوث، والرقابة
- البيئة البحرية والساحلية،
- الانتاج الانظف،
- حلول خاصة بتحديد التربة الملوثة وتحليلها ومعالجتها،
- دورات دراسية، ومعارض وورش عمل، وزيارات متبادلة ودراسات فنية مشتركة،
- برامج تدريب وبناء القدرات في المواضيع المشار إليها اعلاه.

واتفق الطرفان على الاستمرار في تعزيز وتحسين التعاون بين الهيئات المعنية في البلدين وذلك في مجالات حماية البيئة والتنمية والبيئة المستدامة من خلال مذكرات تفاهم ومشروعات مشتركة

11- التكنولوجيا المتعلقة بالنقل والمعلومات والاتصالات (أي.سي.تي)

أ- الطيران المدني والنقل الجوي

أكد الجانبان على الحاجة إلى بحث فرص الاستثمار المشترك والتعاون في مجال الطيران المدني.

كما أعرب الجانب القطري على ضرورة أن تنعكس العلاقات الممتازة بين البلدين على قطاع الطيران عن طريق تعزيز خدمات نقل الركاب إلى مطار استانبول أتاتورك من خلال إضافة 11 رحلة أسبوعية إلى هذا المطار، وإضافة 21 رحلة أسبوعية إلى المطارات الأخرى بتركيا، وكذلك إضافة 9 رحلات شحن بضائع إلى "مطار استانبول أتاتورك" أو على الأقل المرونة في استخدام الرحلات الخمس الموجودة حاليًا بين "مطار استانبول أتاتورك" وذلك بديلاً عن "مطار صبيحة كوكجن" و"مطار سننعم كورلو" وذلك بناء على التنسيق المباشر بين الخطوط الجوية وسلطات المطار.

وأكد الجانب التركي على ضرورة مناقشة تلك المسائل من خلال المفاوضات بين هيئات الطيران المدني، وسوف تنعقد المناقشات بشأن تلك المسائل بعد اللقاء الذي سيتم بين خطوط الطيران المعنية من كلا الطرفين لمناقشة مجالات التعاون المشترك ولتقديم تقرير عن التقدم في تلك المفاوضات إلى هيئات الطيران المدني. وبعد تقييم التقرير المشار إليه سابقاً، سوف تعقد هيئات الطيران المدني مفاوضات تبعاً لذلك. كما أوضح الجانب التركي أيضاً أنه يمكن زيادة معدل الرحلات الجوية بين تركيا وقطر وفقاً للحاجة ووفقاً لما هو متاح.

وأوضح الجانب القطري أنه سيتم التأكيد فيما بين الطرفين على تسيير رحلات إضافية، وأنه سيتم مناقشة مسألة الحاجة لتلك الرحلات وإمكانية تنفيذ ذلك أثناء انعقاد اللجنة الإستراتيجية التركية القطرية العليا.

ولفت الجانب التركي العناية إلى اجتماع وزراء النقل الذي انعقد في أنقرة في 2016/9/8 وذلك في إطار أعمال اللجنة الإستراتيجية التركية القطرية العليا، وأنه بناء على المناقشات التي تمت هناك فإنه يتعين أن تتم التقييمات التفصيلية تأسيساً على المفاوضات التي تختص بالطيران المدني والتي تدور بين هيئات الطيران المدني والتي تتم عن طريق الاجتماع والمباحثات بين الخطوط الجوية المختصة في كلا الطرفين بشأن المجالات المحتملة للتعاون المشترك.

ب- النقل البحري

رحب الطرفان بالتوقيع على اتفاقية النقل البحري ومذكرة التفاهم بشأن الاعتراف بالشهادات بالتوافق مع الاتفاقية الدولية لمستويات التدريب وإصدار الشهادات ومتطلبات النوبة البحرية (إس.تي.سي.دي.بليو) وذلك خلال أول اجتماع للجنة الإستراتيجية التركية القطرية العليا.

طلب الجانب التركي من الجانب القطري بإعادة النظر في الطلب المقدم من شركة "ترك لودو" لتصبح شركة معترف بها لتقوم بدراسات استقصائية وأنشطة الاعتماد لصالح وزارة المواصلات والاتصالات القطرية. ومن جانبه رحب الجانب القطري بالطلب المقدم من شركة "ترك لودو" وسوف يسهل الاعتراف بها بعد تقييم قدرات تلك الشركة والتي سوف يوضحها الجانب التركي في أسرع وقت ممكن.

ج- النقل البري والنقل بالسكك الحديدية

كما نوه الطرفان إلى إمكانية التعاون في مجال النقل البري في إطار منظمة التعاون الإسلامي وذلك من خلال لقاءات مجموعات العمل الخاصة باللجنة الدائمة للتعاون الاقتصادي والتجاري (كومسيك).

وكذلك أعرب الجانب القطري عن رغبته في التعاون في المجالات الآتية:

- تبادل الخبرات والمعلومات والزيارات في مجالات النقل البري والنقل بالسكك الحديدية،
- التنسيق فيما يتعلق بتطوير النقل البري وأنظمة السكك الحديدية،
- تقييم أحدث المشاريع في مجال النقل البري،

د- التعاون في مجال الأقمار الصناعية

رحب الطرفان بالنقاشات الحالية المنعقدة بين الشركة القطرية للأقمار الصناعية (سهيل سات) وبين شركة (ترك سات) بشأن إمكانية الشراكة في برنامج القمر الصناعي الجديد وذلك لإنشاء مواقع مدارية مختلفة.

هـ- التعاون في مجال التكنولوجيا المتعلقة بالنقل والمعلومات والاتصالات

أشار الجانبين إلى المفاوضات المستمرة بشأن مذكرة التفاهم المتعلقة بمجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات واتفقا على إتمامه في أسرع وقت ممكن.

12 - التعليم

وقد اتفق الطرفان على تقوية وتعزيز التعاون في مجال التعليم، حيث أكد الجانب التركي - في هذا الإطار - على قيام مؤسسة المعارف في الوقت الراهن بإدارة المدارس والمراكز التعليمية والثقافية بالخارج، وقد رحب الطرفان بافتتاح المدرسة التركية بالدوحة.

وقد أعرب الطرفان - بالإضافة الى ذلك - عن رغبتهما المشتركة في إتمام المفاوضات بشأن مذكرة التفاهم الخاصة بالتعاون في مجال التعليم العالي بين كل من وزارة التعليم والتعليم العالي بدولة قطر ومجلس التعليم العالي بالجمهورية التركية، حيث اتفق الطرفان على توقيع مذكرة التفاهم أثناء الانعقاد القادم للجنة العليا الإستراتيجية .

13 - الشباب والرياضة والثقافة

وأعرب الطرفان عن رغبتهما المشتركة في إتمام التفاوض بشأن مذكرة التفاهم الخاصة بالتعاون في مجالي الشباب والرياضة، هذا التعاون الذي من شأنه ان يرسخ إطارا قانونيا يهدف إلى مزيد من التعزيز فيما يتعلق بالتعاون المشترك في هذا المجال.

كما أبدى الطرفان ترحيبهما بالأنشطة الثقافية التي أنت في إطار إعلان عام 2015 عاما للثقافة التركية القطرية والتي أتاحت العديد من الفرص المتنوعة لاكتشاف ثقافات البلدين التقليدية والمعاصرة والتعريف بها، كما أعرب الطرفان عن رؤيتهما لدور تلك الأنشطة والأحداث - من خلال الشراكة الثقافية بين البلدين والتي تشمل الشراكة على صعيد المؤسسات والمنظمات والأفراد - في تعزيز التفاعل الثقافي ودعم التفاهم المشترك وتسييل الضوء على القيم المشتركة بين كلا البلدين.

كما شدد الطرفان على أهمية زيادة التعاون فيما يتعلق بالعلاقات الثقافية المشتركة والمتفق عليها في إطار مذكرة التفاهم المشتركة الخاصة بالمجال الثقافي.

14- الصناعات الحربية وصناعة الطائرات:

أعرب الجانب التركي عن رغبته في التعاون في مجال الصناعات الحربية وكافة المنتجات والخدمات التي تهدف إلى تأمين الوطن، كما أكد على نيته في التعاون في سبيل تحديد فرص الاستثمار الملائمة والمتاحة في هذا المجال.

كما أعرب الجانب التركي عن استعداده للعمل في سبيل مزيد من التعزيز للتعاون في مجال الصناعات الحربية وصناعة الطائرات.

كما أعلن الجانب التركي عن انعقاد كل من الدورة الثالثة من معرض الموانئ عالية التقنية والذي تنظمه جمعية المصنعين ورجال الأعمال المستقلين MÜSIAD والدورة الثالثة عشر من (المعرض الدولي لشئون الصناعات الحربية) والخاص بشئون الصناعات الحربية في إسطنبول في الفترتين من 9 إلى 12 نوفمبر 2016 ومن 9 إلى 12 مايو 2017 على الترتيب، حيث وجه الجانب التركي الدعوة إلى نظيره القطري للمشاركة في هذين المعرضين.

وقد أعرب الطرفان عن سعادتهما بالنجاح الذي حققته النسخة الثانية من معرض الموانئ عالية التقنية والذي أقيم في الدوحة عام 2015 تحت رعاية حضرة صاحب السمو الشيخ/ تميم بن حمد آل ثاني أمير دولة قطر وفخامة الرئيس/ رجب طيب اردوغان رئيس الجمهورية التركية.

القسم الثالث

مكان وزمان انعقاد الدورة القادمة

اتفق الطرفان على انعقاد الدورة السابعة للجنة المشتركة للتعاون الاقتصادي والفني بين دولة قطر والجمهورية التركية، في تركيا عام 2018، على ان يحدد تاريخ الانعقاد لاحقا عبر القنوات الدبلوماسية.

حُرر محضر الاجتماع هذا في الدوحة في 23 أكتوبر عام 2016 ووقع في إسطنبول في 10 نوفمبر 2016 من نسختين أصليتين - لكل منهما ذات الحجية القانونية - باللغات العربية والتركية والإنجليزية، وفي حال التعارض أو التناقض أو الاختلاف على التفسير فيما بينهم، يرجح النسخة باللغة الإنجليزية.

عن

حكومة دولة قطر

عن

حكومة الجمهورية التركية

أحمد بن جاسم

بن محمد آل ثاني

وزير الاقتصاد والتجارة

مهمت شيمشك

نائب رئيس الوزراء

الوفد التركي

معالي / مهمد شيمشك	نائب رئيس الوزراء (رئيس الجانب التركي في اللجنة الاقتصادية المشتركة)
مصطفى طوزجو	المديرية العامة للإتفاقيات، نائب المدير العام (رئيس الوفد الفني)
مهمد بوزدمير	الأمين العام ، معهد المواصفات التركي
مهمد طاشقين	نائب المدير العام للإتصال والعلاقات الخارجية، البنك المركزي للجمهورية التركية
مهمد غولاج	نائب المدير العام، تيغام
بيليغه هان رمضان جانر	رئيس دائرة، المديرية العامة للإتفاقيات، وزارة الاقتصاد
تولاي شافلي	رئيس دائرة، المديرية العامة للشؤون الاقتصادية الثنائية، وزارة الخارجية
هاكان أرتورك	رئيس دائرة، مستشارية الخزانة
إلهامي أفتورك	رئيس دائرة العلاقات الخارجية، معهد المواصفات التركي
بوراق غوراشجي	مستشار تجاري، سفارة الجمهورية التركية، الدوحة
حسين أويماق	ملحق العمل والضمان الإجتماعي، سفارة الجمهورية التركية، الدوحة
الدكتور محمد أنس أولغون	مستشار اقتصاد (الدوحة) البنك المركزي للجمهورية التركية
أنور آتا أوغلو	خبير التجارة الخارجية، المديرية العامة للتحفيز والرأسمال الأجنبي، وزارة الاقتصاد
حسن مراد نسيم أوغلو	خبير التجارة الخارجية، المديرية العامة للمناطق الحرة والإستثمار الخارجي والخدمات، وزارة الاقتصاد
أوغوز هان كران	خبير، وزارة الطاقة والموارد الطبيعية
جنگ جم	المدير العام للملاعب وسلامتها، الإتحاد التركي لكرة القدم
توبا كسيم	خبير الصناعات الدفاعية، مستشارية الصناعات الدفاعية
أرصوي أقصوي	خبير الصناعات الدفاعية، مستشارية الصناعات الدفاعية
رجب صونر جيجك	خبير التجارة الخارجية، المديرية العامة لشؤون الاتحاد الأوروبي، وزارة الاقتصاد
مروة أورهان إينان	نائب خبير التجارة الخارجية، المديرية العامة للإتفاقيات، وزارة الاقتصاد
مصطفى أوغوز هان قورقماز	نائب خبير التجارة الخارجية، المديرية العامة للإتفاقيات، وزارة الاقتصاد
تورغوت أوجي	المترجم

الجانب القطري

الجهة	الاسم
وزارة الاقتصاد والتجارة	سعادة الشيخ/ أحمد بن جاسم بن محمد آل ثاني وزير الاقتصاد والتجارة
وزارة الاقتصاد والتجارة	السيد/ أحمد آهن مدير ادارة التعاون الدولي والاتفاقيات الاقتصادية والتجارية
وزارة الاقتصاد والتجارة	السيد/ سعيد محمد البريدي رئيس قسم الاتفاقيات التجارية والاستثمارية
وزارة الاقتصاد والتجارة	السيد/ عمران محمد درويش أخصائي ادارة مشاريع
وزارة الاقتصاد والتجارة	السيد/ عبدالله جارالله العذبة أخصائي قانوني
بنك قطر للتنمية	السيد/ عادل احمد الجلهم رئيس قسم التعاون الدولي والمساهمين المحليين
قطر للبترول	الانسة: نورة علي الخرجي رئيس سلسلة القيمة للغاز الطبيعي المسال
حصاد الغذائية	المهندس/ علي هلال الكواري مدير عام شركة حصاد لإدارة المشاريع
هيئة الاشغال العامة	المهندس/ عبدالله حمد العطية مدير المكتب الفني
الخطوط الجوية القطرية	السيد/ علي محمد الرئيس نائب الرئيس الأول للعلاقات الدولية والحكومية
	السيد/ فتيحي عبدالعاطي نائب الرئيس الأول لشؤون الشركة التنظيمية
الديار القطرية	السيد/ كمال اسماعيل حجازي مدير محطة أسيا
	السيد/ فيصل محمد نقادان تنفيذي أول تطوير
مصرف قطر المركزي	السيد/ عبدالله عبدالرحمن الجيدة الشيخ/ سعود بن احمد آل ثاني
كتارا للضيافة	السيد/ احمد البوعينين مستشار قسم العمليات

وزارة المواصلات والاتصالات	السيدة/ نور ابراهيم شهداد مدير ادارة التعاون الدولي
الهيئة العامة القطرية للمواصفات والتقييس	الدكتور/ محمد بن سيف الكواري وكيل الوزارة المساعد لشؤون المواصفات والتقييس
وزارة الطاقة والصناعة	السيدة/ منى مبارك النعيمي خبير اقتصادي بإدارة شئون الطاقة
وزارة التنمية الادارية والعمل والشؤون	السيد/ صالح سعيد الشاوي

الاجتماعية	اخصائي تعاون واتفاقيات دولية
الهيئة العامة للطيران المدني	السيد/ محمد فالح الهاجري رئيس الاتفاقيات والعلاقات الدولية
جهاز قطر للاستثمار	السيد/ محمد بن ياسر المسلم نائب مدير ادارة تطوير الاعمال
المناطق الاقتصادية	السيد /فهد راشد الكعبي الرئيس التنفيذي
وزارة البلدية والبيئة	السيد/ محمد المالكي
	السيد/ أحمد عبدالكريم الابراهيم مدير إدارة التقييم البيئي
الهيئة العامة للجمارك	السيد/ مشعل مبارك السليطي إدارة الشؤون القانونية
	السيدة/ نورة أحمد بطي إدارة الشؤون القانونية
شرفة تجارة وصناعة قطر	السيد/ علي سعيد بوشرباك مساعد المدير العام للعلاقات الحكومية والدولية
وزارة الثقافة والرياضة	السيد/ علي شلاش الهاجري
وزارة الخارجية	السيد/ مشعل محمد الانصاري مستشار
الهيئة العامة للسياحة	السيد/ حمد محمد العبدان مدير ادارة التعاون الدولي
وزارة التعليم والتعليم العالي	السيد/ علي معرفي مدير ادارة التعاون الدولي

**AGREED MINUTES OF THE SIXTH SESSION OF
TURKISH-QATARI JOINT COMMISSION ON
ECONOMIC AND TECHNICAL COOPERATION**

The Turkish-Qatari Joint Commission on Economic and Technical Cooperation (JCETC), established in accordance with Article 9 of the "Economic and Technical Cooperation Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar signed on March 11, 1985, held its Sixth Session at expert level on October 23-24, 2016 in Doha and at ministerial level on November 10, 2016 in Istanbul.

The Turkish delegation was headed by H.E. Mehmet Şimşek, Deputy Prime Minister of the Republic of Turkey and the Qatari delegation was headed by H.E. Sheikh Ahmed Bin Jassim Bin Mohammed Al Thani, Minister of Economy and Commerce of the State of Qatar.

The lists of the members of the two delegations are attached as Annex I and II, respectively.

The deliberations of the Joint Commission took place in an atmosphere of mutual understanding and cooperation, reflecting the close, brotherly and cordial relations between the two countries.

The Turkish Side, stating that Qatar is one of the first countries that expressed its support to the Turkish Government and Turkish People after the traitorous coup attempt on July 15, 2016, expressed its gratitude for its solidarity with the Turkish people upon this atrocious attempt against the will of the Turkish People.

Both Sides stated that the enhancement of stronger commercial and economic ties as well as the promotion of mutual investments and trade relations between Qatar and Turkey are shared objectives of the two countries. Furthermore, they discussed the ways and means of enlargement and diversification of the bilateral economic cooperation in related areas.

In accordance with the agenda of the Sixth Session of the Turkish-Qatari Joint Commission, the following decisions and recommendations were adopted.

Section I

TRADE AND INVESTMENT RELATIONS

1. Cooperation in Trade and Industry

Both Sides, emphasized the importance of further enhancement of their bilateral commercial and economic relations and agreed to exert every possible effort to increase the volume of bilateral trade and investments and to diversify their economic relations.

The Turkish Side expressed its readiness to provide every support to Qatar for reaching the targets of Qatar National Vision 2030 pertaining to diversification of its economy.

The Turkish Side proposed to Qatar Ministry of Economy and Commerce a twinning program as an instrument for institutional cooperation between the two Ministries which will provide exchange of expertise and knowledge. The Turkish Side will provide detailed proposal on request.

Both Sides emphasized the importance of innovative technology transfer and sectoral cooperation in fields such as electrical appliances, wood and furniture, automotive and its supplies, construction materials (iron-steel, plastics, electric circuits), food processing and packaging machinery, medical equipment, pharmaceuticals, garments, hygienic paper products and cleaning products.

The Turkish Side informed the Qatari Side that a new government portal named "lonca.gov.tr" provides comprehensive information about the businesses in the industry sector in Turkey as well as their products for the benefit of foreign companies, investors and researchers.

2. Legal Framework

Both Sides agreed to work together to achieve progress regarding the agreements and the MoUs mentioned below.

a) Free Trade Agreement (FTA) between Turkey and the Gulf Cooperation Council (GCC)

With the aim to conclude an FTA between Turkey and GCC as early as possible, the Turkish Side requested the support of Qatar for reviving the FTA negotiations, which has been idle since the fourth round in 2009. The Turkish Side welcomed the support of the Qatari Side pertaining to re-launching FTA negotiations during the Turkey-GCC Strategic Dialogue 5th Joint Ministerial Meeting in Riyadh on October, 13, 2016.

b) Turkey-Qatar TEPA

Both Sides, underlining the need to initiate the Trade and Economic Partnership Agreement (TEPA) consultations, agreed to hold the first meeting in December 2016 in Ankara.

c) MoU between Turkish Standards Institution (TSE), the Republic of Turkey and Qatar General Organization for Standardization (QS), Qatar

The Turkish Side expressed its readiness to revise the existing Memorandum of Understanding (MoU) between the Turkish Standards Institution (TSE) and the Qatar General Organization for Standardization (QS) in the light of new developments in the fields of standardization and conformity assessment and submitted a draft text in this regard. The Qatari Side undertook to convey the text to competent authorities and reply as soon as possible.

3. Supreme Strategic Committee

Both Sides acknowledged the importance of the Supreme Strategic Committee established on 19 December 2014. Both Sides expressed their contentment to the outcome of the first meeting held in Doha on December 2, 2015.

Both Sides appreciated the intense efforts of working group of the Supreme Strategic Committee and the outcome of the high level officials meeting held in Ankara on September 5th, 2016. During this meeting, Both Sides agreed on working together for the following Memorandum of Understandings to be signed during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

a) MoU to Cooperate in the Field of Organizing Exhibitions between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar

Both Sides emphasized the importance of the MoU for Cooperation in the Field of Organizing Exhibitions and decided to sign it during the Supreme Strategic Committee. Both Sides agreed to cooperate and exchange information on exhibitions organized in Qatar and Turkey and agreed on sharing information pertaining to the context and schedule of these exhibitions.

b) MoU between Directorate General of Free Zones, Overseas Investment and Services of the Ministry of Economy of the Republic of Turkey and Economic Zones Company, Qatar

Both Sides welcomed the finalization of the MoU for Cooperation in the Field of Free/Economic Zones and decided to sign it during the Supreme Strategic Committee.

Both Sides noted that this MoU would create a solid basis for cooperation in the areas such as the strategic development of free zones, successful free zones designing, management and promotion models, structuring patterns for attracting new investments and technology transfer to their free/economic zones through exchanging expertise, sharing experience and good practices, organizing training courses, conferences and reciprocal visits of companies and expert delegations in order to explore and exploit further collaboration opportunities.

Both Sides stated their strong determination for supporting the activities and investments of Turkish companies in the economic zones in Qatar and Qatari firms in the free zones in Turkey.

c) Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income

Both Sides expressed their satisfaction for concluding their negotiations on the Agreement on Avoidance of Double Taxation and agreed to sign the Agreement during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

d) MoU on Cooperation in the Field of Agriculture between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar

Both Sides acknowledged the importance of the MoU for Cooperation in the field of Agriculture and decided to sign the MoU during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

e) MoU on Cooperation between the Small and Medium Enterprises Development Organization (KOSGEB) and the Qatar Development Bank (QDB)

Both Sides emphasized indispensable role of SMEs in their economic relations. Both Sides underlined the urgency to strengthen mutual cooperation between the Small and Medium Enterprises Development Organization (KOSGEB) of Turkey and the Qatar Development Bank (QDB) and expressed their appreciation for having signed the Memorandum of Understanding on December 2, 2015. Both Sides agreed to finalize and sign an Action Plan during the Supreme Strategic Committee to effectuate the MoU.

f) Agreement on Cooperation and Mutual Assistance in Customs Matters between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar

Both Sides welcomed the finalization of the negotiations on the draft text of The Agreement on the Cooperation and Mutual Assistance in Customs Matters and agreed to sign it upon reaching a mutual understanding and completing final procedures on the text before the second meeting of the Supreme Strategic Committee.

g) MoU between Qatar Central Bank in the State of Qatar and the Central Bank of the Republic of Turkey in the Republic of Turkey

Both Sides noted their satisfaction for ongoing consultations on the Memorandum of Understanding on Cooperation between the Central Bank of the Republic of Turkey and Qatar Central Bank and expressed their willingness to sign the MoU during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

h) MoU on Cooperation in the Field of Health and Medical Sciences between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar

Both Sides, with the aim to strengthen cooperation in the field of health, decided to sign the MoU for Cooperation in the Field of Health and Medical Sciences during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

4. Private Sector Cooperation

Both Sides stated their strong determination to establish close contact and strong interaction between private sectors. In this regard, Both Sides underlined the importance of exhibitions which constitute one of the main platforms to bring the business people of the two countries together.

Both Sides acknowledged the importance of continuing activation of the MoUs signed between Qatar Chamber of Commerce and Industry and its counterparts in Turkey for reviewing and strengthening genuine cooperation mechanisms among businessmen of both countries, particularly in the fields of SMEs in which the Turkish Side has the experience and technologies.

Both Sides agreed to organize the "Turkey - Qatar Economic Forum" in the first quarter of 2017, in Istanbul or Doha. Joint sectoral activities will take place during the Forum.

5. Multilateral Cooperation Platforms

a) Intra – OIC (Organization of Islamic Cooperation) Trade

Both Sides emphasized the importance of the intra-OIC trade and extended their full support to new COMCEC strategy of enhancing trade among the member states as one of the core priorities.

Both Sides agreed to work together for expediting the completion of necessary internal legislative and administrative measures in the OIC Member Countries to ensure that the Agreement on Trade Preferential System among the Member States-TPS/OIC would be fully operational without any further delay.

In this regard, the Turkish Side expressed its appreciation for the support of Qatar for encouraging the Gulf Cooperation Council Secretariat to submit updated concession lists to COMCEC Coordination Office.

Turkey invited Qatar to attend COMCEC 32nd Ministerial Session which will be held on November 23-24, 2016 in Istanbul.

b) The Meeting of the Ministers of Economy, Trade and Investment between the League of Arab States and Turkey

Both Sides welcomed the results of the Second Meeting of the Ministers of Economy, Trade and Investment of Turkey and Members of the League of Arab States held on April 19-20, 2015 in Kuwait. They also noted the importance of continuation of such meetings which aim to strengthen dialogue between Turkey and the League of Arab States.

The Turkish Side expressed its willingness to hold the third meeting of the Ministers in the second half of 2017, in Turkey.

c) World Trade Organization

Reaffirming their determination to promote a rules-based, open and transparent multilateral trading system and the preeminent role of the World Trade Organization (WTO) as the backbone of this system, Both Sides agreed to strengthen their continued cooperation at multilateral and regional platforms.

Highlighting the significance of the outcome of the Tenth Ministerial Conference of the WTO held in Nairobi, on December 15-18, 2015, Both Sides emphasized the importance of implementing "the Nairobi Package" and agreed on furthering their support for the conclusion of the Doha Development Agenda.

Both Sides expressed their active support to putting Trade Facilitation Agreement (TFA) of the WTO concluded in Bali, in 2013 into force. The Turkish Side informed the Qatari Side that Turkey ratified the TFA and submitted its instrument of acceptance to the WTO on March 16, 2016.

6. Contracting and Technical Consultancy Services

Both Sides agreed to share their know-how and best-practices in implementing new technologies in the field of contracting and service providers and to encourage their private sectors to establish regular contacts with a view to exploiting the opportunities existing in these fields and in third markets.

In this respect, Both Sides noted with satisfaction the Turkish Mission to Qatar comprised of the Turkish leading technical consultancy companies in May 2016 and underlined that these kinds of missions would pave the way for further cooperation and create new opportunities for collaboration in the sector.

Within this context, Both Sides agreed to exert necessary efforts for introducing the Turkish consulting companies to the Qatari market in the fields of urban planning and spatial development and using their expertise in future projects.

The Turkish Side underlined that the increasing number of prestigious construction projects, including in the field of railways, airports, metro and highways undertaken by Turkish companies in Qatar recently would be a sign for the above-mentioned efforts on further cooperation and expressed their readiness to undertake more projects in order to support the economic development of Qatar.

The Turkish Side expressed its willingness to provide every support to Qatar for the 2022 World Cup Organization.

7. Bilateral Investments

Both Sides agreed to encourage more cooperation between Turkish and Qatari business circles in order to identify joint commercial and investment opportunities in their respective countries, as well as in third markets, such as Central Asia, Middle East and Africa.

Both Sides agreed to exchange visits and organize investment conferences in order to inform their public and private sectors about investment opportunities.

The Turkish Side noted that the Law on the Establishment of Turkish Sovereign Wealth Fund (Türkiye Varlık Fonu) and the Turkish Sovereign Wealth Fund Management Joint Stock Company (Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi) was introduced on 26 August 2016.

The Turkish Side stated its readiness to provide information to assist the Qatar Investment Authority in seeking direct investment and joint venture opportunities in Turkey. In this framework, the Turkish Side will share investment projects in Turkey and in the third countries. In this regard, the Qatari side expressed its readiness to study such opportunities.

Underlining the significant role of real estate investments in their relations, Both Sides will continue to further cooperate in this field. The Turkish Side pointed out that foreign investors could purchase real estate without the limitations of the reciprocity clause since April 2012 and invited Qatari companies to invest in real estate sector in Turkey. The Turkish Side also provided the Qatari Side information regarding documentation of laws pertaining to residence permit in terms of real estate acquisitions by foreigners.

Section II

ECONOMIC AND TECHNICAL COOPERATION

1. Easing Trade Transactions

Both Sides agreed to simplify bureaucratic procedures in favor of businesses involved in the bilateral trade of goods and services.

2. Standardization, Accreditation and Metrology

Both Sides agreed to enhance their cooperation in the fields of standardization, conformity assessment, accreditation, metrology and calibration.

The Turkish Side underlined the importance of taking joint action in international arena in the fields of halal standards, certification and accreditation within the framework of Standards and Metrology Institute for Islamic Countries (SMIIC) and invited Qatar to become a member of the Institute.

The Qatari Side indicated that Qatar General Organization for Standardization (QS), as the competent national standardization authority, is currently in the process of seeking membership of SMIIC as a step forward to strengthen relationships among OIC countries and to help in supporting and developing the various activities of SMIIC especially in the field of Halal including Halal Food, Halal Certification, and Halal Accreditation.

The Turkish Side proposed that TUBITAK-UME of Turkey and Qatar General Organization for Standardization (QS) could cooperate in the fields of metrology, calibration, measurement systems, and conformity in the following forms:

- Bilateral comparisons,
- Training and exchange of experts,
- Development of metrological equipment/instruments,
- Joint research projects in metrology, organization of joint meetings and conferences, providing traceability.
- Exchange of relevant update information on standardization, metrology and conformity.

The Qatari Side proposed to the Turkish Side to invite TSE to activate the Memorandum of Understanding signed with Gulf Standardization Organization (GSO) which will also enhance cooperation with Qatar General Organization for Standardization, being the national member in GSO.

3. Finance and Banking

Both Sides expressed their contentment on the interest of Qatari Banks to Turkish financial market and agreed to hold a meeting in order to explore ways and means for implementing concrete steps regarding the interest of Qatari banks to enter Turkish financial market.

Both Sides decided to encourage close relationship between the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) and the Qatar Central Bank (QCB) on the issues related to the International Islamic Liquidity Management Corporation (IILM) and Islamic finance.

The Turkish Side stated that the CBRT has initiated the procedures to establish a contact office in Doha to be operational before the end of 2016 and appointed a staff member as an economic counsellor at the Turkish diplomatic mission.

The Qatari Side took note of the Turkish proposal to establish an Islamic Finance Group between Turkey and Qatar in order to strengthen cooperation in the Islamic financial areas and mobilize investments between the two parties through experience and information sharing and also the Turkish Side stated that Turkey has founded "fund of funds" to create a portfolio from other investment funds such as venture capital funds and transfer resources to the "fund of funds" that manage this portfolio and adopt it as an investment strategy.

4. Energy

Both Sides expressed their intention to enhance cooperation on LNG field between the two countries as conducive to mutual interests.

Both Sides agreed to encourage their public and private companies or institutions towards investing in each other's country, especially in renewable energy and natural gas.

Both Sides expressed their willingness to share experiences in new and renewable energy development, strategies and policies.

5. Agriculture

Both Sides agreed to cooperate in all agricultural fields (plantation, livestock and fisheries) including the quarantine and veterinary fields, organic farming, agricultural marketing, fish farming, awareness programs, biotechnology, etc.).

Both Sides emphasized the work on the exchange of experiences / expertise and visits between the two countries and conducting joint training programs for the staff in the agricultural sector as well as exchanging of research, information and experiences between the specialists in both countries to look on the experiences, activities and agricultural projects that have been implemented in each country with reference to best available techniques that were used and implemented.

Both Sides reiterated the need for cooperation between TIGEM and Hassad Food. In this context, Both Sides expressed their pleasure regarding the visit of Hassad Food experts to Turkey on March 2016 and the signature of a "declaration of will" that reiterates the need to deepen cooperation between the two institutions. Both Sides also agreed on organizing a meeting of experts of TIGEM and Hassad Food on agricultural issues that would determine future projects of cooperation.

6. Tourism

Both Sides welcomed that the Qatar Tourism Agency (QTA) opened a representative office in Istanbul in a bid to boost bilateral tourism ties.

Both Sides agreed to develop cooperation in the field tourism education through exchange of experts and information and decided to arrange workshops and info tours in tourism sector in both countries.

Both Sides also agreed to exchange tourism statistics/documents and encourage the exchange of experts in both countries.

Both Sides agreed to encourage the visits of journalists, media representatives, film crews, tour operators, airway company representatives, etc. to increase tourism demand in both countries.

7. Social Security and Labor

The Turkish Side proposed to hold the Joint Committee between the representatives of the Ministry of Labor and Social Security of the Republic of Turkey and the Ministry of Administrative Development Labor and Social Affairs of the State of Qatar to review the situation of the Turkish workers in Qatar. The Qatari Side expressed its readiness to hold the Joint Committee in Ankara in December 2016 or a date specified by the Turkish Side.

8. Health

Both Sides confirmed the need for cooperation in the field of health tourism and agreed to increase technical studies between their health institutions and travel agencies in order to develop cooperation in the field of health tourism.

The Turkish Side expressed that Turkey could serve as an alternative destination for treatment of almost any physical disorder or ailment.

The Turkish Side asked the Qatari Side to recognize the certifications and diplomas issued by the Turkish Universities in the field of medicine.

The Qatari Side undertook to convey the aforementioned proposal to the relevant authorities and inform the Turkish Side about the outcome.

Both Sides expressed that the MoU on Cooperation in the Field of Health and Medical Sciences between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the State of Qatar which is planned to be signed during the second meeting of the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee would create a firm basis for future joint projects and would enable to investigate investment opportunities in both countries.

9. Urban Planning and Development

Both Sides agreed on the need for technical cooperation and sharing knowledge on building and construction works in the fields of project management, building safety, engineering education, building inspection and damage assessment, debris removal and infrastructure coordination works within the scope of disaster recovery.

Both Sides expressed the importance of developing cooperation between the related organizations including municipalities, and exchange of expertise in the fields of upper – scaled spatial planning, urban development policies and planning for sustainable cities, rural area planning, urban renewal projects, management of domestic waste and sewage sludge including treatment, recycling and disposal.

Both Sides agreed on developing a framework for capacity-building and technical training for planners through cooperation with municipalities and specialized training and academic Turkish institutions.

10. Environment

Both Sides highlighted the opportunity for cooperation and commitment in environment management, including the following fields:

- Waste and resource management and related solutions,
- Wastewater treatment technologies,
- Management of industrial waste water including treatment and recycling technologies,
- Management of air pollution including treatment and minimization and monitoring technologies,
- Marine and coastal environment,
- Cleaner production,
- Solutions for identification, analysis and treatment of contaminated soil,
- Seminars, exhibitions and workshops, reciprocal visits and joint technical studies,
- Training programs and capacity building on the mentioned subjects.

Both Sides agreed to further enhance and improve the cooperation between the concerned authorities of the two countries in the fields of environmental protection and development and environmental sustainability, through memoranda of understandings and joint projects.

11. Transportation and Information and Communications Technology (ICT)

a) Civil Aviation and Air Transport

Both Sides affirmed the need to investigate mutual civil aviation and investment opportunities.

The Qatari Side expressed that the excellent relations between the two countries should be reflected in the aviation sector with the enhancement of passenger services to Istanbul Ataturk Airport, with additional 11 weekly frequencies, and additional 21 weekly frequencies to other airports in Turkey as well as to grant, additional 9 weekly cargo services to Istanbul Ataturk Airport or at least the flexibility to utilize the 5 already granted frequencies to Istanbul Ataturk, instead of Sabiha Gokcen Airport and Tekirdag Corlu Airport, based on direct coordination between the airline and airport authorities.

The Turkish Side stated that these issues should be discussed through negotiations between civil aviation authorities. The negotiations concerned will be held after the meeting of the designated airlines of both sides regarding the potential cooperation areas and to report the progress to their civil aviation authorities. After the evaluation of the progress report of the designated airlines, civil aviation authorities will hold negotiations accordingly. The Turkish Side also stated that the frequency increase between Turkey and Qatar may be developed as per slot availability.

The Qatari Side claimed that granting of additional frequencies to be confirmed between the two countries, and with regards to the slot availability issue will be discussed during the Turkish-Qatari Supreme Strategic Committee.

The Turkish Side drew attention to the meeting of Ministers of Transport in Ankara on 8 September 2016 within the framework of the Turkish-Qatar Supreme Strategic Committee and as discussed there, the detailed evaluations should be made through civil aviation negotiations between civil aviation authorities which is subject to the meeting and progress between designated airlines of Both Sides regarding the potential cooperation areas.

b) Maritime Transport

Both Sides welcomed the signature of the Agreement on Maritime Transports and the Memorandum of Understanding concerning recognition of certificates in accordance with the International Convention on standard of training certification and watch keeping for seafarers (STCW) during the first Strategic Supreme Committee.

The Turkish Side asked the Qatari Side to reconsider of the application of the Turk Loydu to become a recognized organization to conduct survey and certification activities on behalf of Qatar's Ministry of Transport and Communication. The Qatari Side welcomed the application of Turk Loydu and will facilitate the recognition after assessing their profile that will be provided by the Turkish Side as soon as possible.

c) Road/Rail Transport

Both Sides pointed out the possibilities of collaboration in the field of road transport within the framework of the Organization of Islamic Cooperation through the Working Group Meetings of the Standing Committee for Economic and Commercial Collaboration (COMCEC).

The Qatari Side also noted its desire cooperate within the following areas:

- Exchanging expertise, information and visits in the area of road and rail transport,
- Coordination in the development of road transport and rail systems,
- Accessing the latest projects in the field of land transport.

d) Collaboration in the Field of Satellite

Both Sides welcomed the current discussions held between the Qatar Satellite Company (Es'hailSat) and TURKSAT on the possible partnership in the new satellite program to establish different orbital positions.

e) Collaboration in the Field of ICT

Both Sides took note of ongoing negotiations regarding the Memorandum of Understanding in the field of information and communications technology and agreed to finalize it as soon as possible.

12. Education

Both Sides agreed on strengthening and enhancing the cooperation in the field of education. In this connection, the Turkish Side noted that Maarif Foundation is now in charge to run schools, cultural and education centers abroad. Both Sides welcomed the opening of the Turkish school in Doha.

In addition, Both Sides expressed their willingness to finalize the negotiations on Memorandum of Understanding for Cooperation in the Field of Higher Education between the Ministry of Education and Higher Education in the State of Qatar and the Council of Higher Education of the Republic of Turkey and agreed to sign it during upcoming Supreme Strategic Committee.

13. Youth, Sports and Culture

Both Sides stated their willingness to finalize the Memorandum of Understanding on cooperation in the field of youth and sport which will constitute an important legal framework for further strengthening the cooperation in this field.

Both Sides welcomed cultural activities for Turkey - Qatar 2015 Year of Culture which created vast opportunities for exploring the traditional and contemporary cultures of both countries. Both Sides expressed their view that through cultural partnerships involving organizations, institutions and individuals, those events will help to enhance cultural interactions and promote mutual understanding, explore common values between cultures.

Both Sides, acknowledging the importance of increasing the cooperation in their cultural relations, agreed to conclude the MoU in the field of culture.

14. Defence and Aviation Industry

The Turkish Side noted its willingness to cooperate on defence industry and homeland security products and services and emphasized its intention to cooperate in order to identify business opportunities. The Turkish Side also expressed its readiness to work for further enhancing the collaboration in the field of defence and aviation industry.

The Turkish Side expressed that the 3rd High-Tech Port by MUSIAD and 13th IDEF (International Defence Industry Fairs) defence industry fairs will be held on November, 9-12, 2016 and on May 9-12, 2017 respectively in Istanbul and extended an invitation to the Qatari Side to participate in these fairs.

Both Sides expressed their satisfaction over the success of the second High-Tech Port event in Doha under the auspices of H. E. Recep Tayyip Erdogan, President of the Republic of Turkey and Qatar's Emir H.H. Sheikh Tamim Bin Hamad Al Thani in 2015.

Section III

TIME AND VENUE OF THE NEXT SESSION

Both Sides agreed to hold the Seventh Session of Joint Commission on Economic and Technical Cooperation between the Republic of Turkey and the State of Qatar in Turkey in 2018, on a date to be agreed through diplomatic channels.

Done in Doha on October 23, 2016 and signed in Istanbul on November 10, 2016 in two original copies in Turkish, Arabic and English languages, both being equally authentic. In case of divergence, the English version shall prevail.

**FOR
THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR
THE GOVERNMENT OF
THE STATE OF QATAR**

**Mehmet ŞİMŞEK
Deputy Prime Minister**

**Ahmed Bin Jassim
Bin Mohammed Al Thani
Minister of Economy and Commerce**

TURKISH DELEGATION

H.E. Mehmet Şimşek	Deputy Prime Minister Head of Delegation
Mustafa Tuzcu	Deputy Director General, of Agreements, Ministry of Economy Head of Technical Delegation
Mehmet Bozdemir	Secretary General, Turkish Standards Institution (TSE)
Memet Taşkın	Deputy Director General, General Directorate of Communications and Foreign Affairs, Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT)
Mehmet Güleç	Deputy Director General, General Directorate of Agricultural Enterprises (TİGEM)
Bilgehan Ramazan Caner	Head of Department, General Directorate of Agreements, Ministry of Economy
Tülay Şavlı	Head of Department, General Directorate of Bilateral Economic Affairs, Ministry of Foreign Affairs
Hakan Ertürk	Head of Department, Undersecretariat of Treasury
İlhami Aktürk	Head of Department, Turkish Standards Institution (TSE)
Burak Güreşçi	Commercial Counsellor, Turkish Embassy in Doha
Hüseyin Oymak	Counsellor for Labor and Social Security, Turkish Embassy in Doha
Dr. Muhammed Enes Olgun	Economy Attaché (Doha), Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT)
Onur Ataoğlu	Foreign Trade Expert, General Directorate of Incentive Implementation and Foreign Capital, Ministry of Economy
Hasan Murat Nesimoğlu	Foreign Trade Expert, General Directorate of Free Zones, Overseas Investment and Services, Ministry of Economy
Oğuzhan Kıran	Expert, Ministry of Energy and Natural Resources
Genk Cem	Manager of Stadium and Security, Turkish Football Federation (TFF)
Tuba Kesim	Defence Industry Expert, Undersecretariat for Defence Industries (SSM)
Ersoy Aksoy	Defence Industry Expert, Undersecretariat for Defence Industries (SSM)
Recep Soner Çiçek	Foreign Trade Expert, General Directorate of EU Affairs, Ministry of Economy
Merve Orhan İnan	Assistant Foreign Trade Expert, General Directorate of Agreements, Ministry of Economy
Mustafa Oğuzhan Korkmaz	Assistant Foreign Trade Expert, General Directorate of Agreements, Ministry of Economy
Turgut Avcı	Interpreter, Ministry of Economy

QATARI DELEGATION

H.E. Sheikh Ahmed Bin Mohammed Al Thani	Minister of Economy and Commerce Head of Delegation
Mr. Ahmed Ahen	Director, International Co-Operation and Economic & Trade Agreements, Ministry of Economy and Commerce Head of Technical Delegation
Mr. Saeed Mohammad Al-Braidi	Head of Trade & Investment Agreements Ministry of Economy and Commerce
Mr. Omran Mohammed Darwish	Projects Management Specialist, Ministry of Economy and Commerce
Mr. Abdullah Jarallah AL-Athbah	Legal Specialist, Ministry of Economy and Commerce
Mr. Adel Ahmed Al Jalham	Head of International Cooperation and Local Shareholders, Qatar Development Bank
Miss. Noora Ali Al Kharji	Head of LNG Value Chain, Qatar Petroleum
Eng. Ali Hilal Al Kuwari	General Manager of Hassad Project Management Cor, Hassad Food
Eng. Abdulla Hamad Al Attiyah	Director of Technical Office, Public Works Authority (Ashghal)
Mr. Ali Mohammed Al Rayes	Executive Vice President for International and Governmental Relations, Qatar Airways
Mr. Fathi Abdulatti	Senior Vice President of Regulatory Affairs, Qatar Airways
Mr. Kamal Ismael Hijazi	Regional Director- Asia, Qatari Diar
Mr. Faisal Mohammed Naqadan	Senior Executive Development, Qatari Diar
Mr. Abdullah Abdulrahman Al Jaida	Qatar Central Bank
Sheikh. Soud Bin Ahmed Al Thani	Qatar Central Bank
Mr. Ahmed al Bouainain	Operations Department Consultant, Katara Hospitality
Mrs. Noura Ibrahim Shahdad	Director of International Cooperation Ministry of Transportation and Communication
Dr. Mohammed Saif Al Kuwari	Assistant Undersecretary for specifications and standardization, The Qatar General Organization for Standards and Metrology
Mrs. Mona Mubarak Al Nuaimi	Economic Expert, Ministry of Energy and Industry
Mr. Saleh Saeed Al Shawi	International Cooperation Specialist, Ministry of Administrative Development Labor and Social Affairs

ANNEX II

Mr. Mohammed Faleh al Hajri	Head of Agreements and International Cooperation Department, General Authority of Civil Aviation
Mr. Mohammed Yasser Al Mussalam	Deputy Director of Business Development, Qatar Investment Authority
Mr. Fahad Rashid Al Kaabi	CEO, Manateq Industrial Zones
Mr. Mohammed Al Malki	Manateq Industrial Zones
Mr. Ahmed Abdulkareem Al Ibrahim	Director of Environmental Assessment Department, Ministry of Municipality and Environment
Mr. Mishaal Mubarak Al Sulaiti	Legal Affairs Department, Qatar General Authority of Customs
Mrs. Noora Ahmed Butti	Legal Affairs Department, Qatar General Authority of Customs
Mr. Ali Saeed Bushrbak	Deputy General Director of International and Governmental Affairs, Qatar's Chamber of Commerce and Industry
Mr. Ali Shallash Al Hajri	Ministry of Culture and Sports
Mr. Mishal Al Ansari	Consultant, Ministry of Foreign Affairs
Mr. Hamad Mohamed Al Abdan	Director of International Cooperation, Qatar Tourism Authority
Mr. Ali Maarafi	Director of International Cooperation, Ministry of Education and Higher Education